National Library 56 253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A 0N4

Second class mail registration number 0689.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 18 (2750) XXX aastakäik — Neljapäeval, 5. märtsil 1981 — Thursday, March 5, 1981 — Üksiknumbri hind 50 centi

Bibliothèque Nationale
MAR 13 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Brezhnev oma kaaslastega „valiti" tagasi

N. Liit kavatseb jatkata senist sise- ja välispoliitilist kurssi

MOSKVA — N. Liidu kommunistliku partei peasekretär Leonid Brezhnev ja tema kaaslased „valiti" Moskvas peetud partei konverentsil oma ametitesse tagasi. Samuti „valiti" poliitbüroo tagasi endises koosseisus, millest võib järeldada, et partei aparatuur on 74-aastase Brezhnevi kindla kontrolli all ning noorematel parteimeestel puuduvad igasugused võimalused ja väljavaated tema lahtikangutamiseks.

Partei peasekretär valitakse tava kohaselt viieks aastaks, mis teoreetiliselt annaks Brezhnevile võimaluse võimul püsida kuni peaaegu 80-ne eluaastani.

Partei sekretariaati ja poliitbüroosse said tagasi ka kõik Brezhnevi kaaslased, mille tulemusena poliitbüroo liikmete keskmine vanus on 69 aastat

ja partei sekretäride keskmine vanus 68 aastat. Poliitilised vaatlejad märgivad, et äsja lõppenud partei 26. kongress on esimene N. Liidu kommunistliku partei kongress, viimase 50 aasta jooksul, kus juhtivas koosseisus ei võetud ette muudatusi.

Brezhnevi ja tema kaaslaste võimule jäämisega ei ole N. Liidu sise- ja välispoliitikas oodata suuremaid muudatusi. Lääneriikide suurtest järelandmistest ja lühinägelikkusest tingituna

on Brezhnevi välispoliitika detente poliitika raamides eriti silmapaistvaid tulemusi saavutanud ning N. Liidul on õnnestunud takistamatult oma võimupiire mitmel mandril laiendada.

Sisepoliitiliselt ei ole Brezhnevi valitsemise periood olnud eriti õnnelik, kuna kommunistliku süsteemi rakendamisega kaasuvad väärnähted tungivad iga aastaga ikka rohkem ja rohkem esile ning tekitavad majanduslikke raskusi, eriti põllumajanduse alal, mis kaasa on toonud suure toiduainete puuduse.

Toiduainete kriisi puudutasid partei konverentsil peetud kõnes peaminister Nikolai Tihhonov ja põllumajanduse minister Valentin Mesjats.

Põllumajanduse minister apelleeris abipalvega teiste ministeeriumide poole, paludes neid kõiki võimaluste piirides kaasa aidata põllumajandussaaduste produktsiooni tõstmiseks.

Mesjats oma kõnes toonitas, et kolhoosid ja sovhoosid ei anna küllaldaselt produktsiooni ning et suured puudused eksisteerivad ka põllumajanduse administratsioonis.

T.E.S. Täienduskooli 29. lennu lõpetajad lõpumärgi saamisel kooli Eesti Vabariigi 63. aastapäeva aktusel. Pildil esireas vasakult koolikomitee esimees H. Lupp, Ruth Küng, Kristi Laansoo, Ülle Träss, Hella Leivat, Virve Gering, Ingrid Silm, Lisa Lambur, Kaia Kruus, Vivienne Medri, Lisa Abe ja koolijuhataja H. Ründva; teises reas Erik Türk, Peter Mällo, Anne Vahi, Juulia Lindau, Kristine Taylor, Tarvo Eistrat, Erik Holmberg, Hillar Sõrra, Paul Pint ja Andres Musta; kolmandas reas Erik Pilvet, Erik Valter, Martin Mällo, Mark Evard, Alrek Meipoom, Mikk Altosaar, Rein Lomax, Christopher Medri ja Juhan Lindau. Foto: Vaba Eestlane

Vancouver huvitatud ESTO-st

Järgmiste Ülemaailmsete Eesti Päevade korraldamine Kanadas tuleb üksikasjalisele arutusele Toronto Eesti Majas eeloleval laupäeval, 7. märtsil toimuval eesti organisatsioonide esindajate koosolekul. Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu soovis järgmiste suurpidustuste korraldamist Torontos, kuid nüüd on selgunud, et ka Vancouveris on tekkinud plaane ja kavatsusi pidustuste sealseks korraldamiseks. Vancouveris on moodustatud pidustuste korraldamise selgitamiseks eriline organisatsioonide esindajatest koosnev 17. liikmeline toimkond, kes arutas möödunud esmaspäeval Ülemaailmsete Eesti Päevade korraldamist 1984. aastal Vancouveris. Koosolekul arvati, et Vancouveri eestlaskond tuleb pidustuste korraldamisega toime ning otsustati saata Vancouveri esindaja Torontos laupäeval toimuvale organisatsioonide esindajate koosolekule, et selgitada Vancouveri seisukohti. Vancouveri esindab Torontos peetaval koosolekul E. Lepnurm, kes on EKN-u liige ja eestlaste keskorganisatsiooni kohapealne esindaja.

Venelaste manöövrid Poolas

Lihakaubad Poolas normeeritakse

VARSSAVI — Poola sündmuste mõjutamiseks alustavad Poolas viibivad vene sõjajõud märtsi esimesel poolel Poola territooriumil suuremaid manöövreid, milledest kutsutakse osa võtma ka Varssavi Pakti teiste riikide sõjajõud. Vene punaarmee sõdurite arvu Poolas arvestatakse 35.000 mehele, kes kuuluvad kahe soomusmasinate diviisi koosseisu.

Poolas levinud kuulduste kohaselt on need manöövrid juba osaliselt käigus kuid Poola kaitseministeerium keeldub selle kohta ametliku informatsiooni andmisest.

Samuti puuduvad andmed Varssavi Pakti teiste riikide sõjajõudude toomise kohta Poola territooriumile.

Vahepeal on toitlustamise olukord Poolas halvenenud. Ametivõimud teatavad, et alates 1. aprillist rakendatakse Poolas lihakaupade ratsioneerimine, milleks alustatakse kupongide väljajagamisega. Liha ratsioneerimine on esimene suurem sellelaadiline tähtsate toiduainete normeerimine pärast Teist maailmasõda.

Plaani kohaselt on igale isikule kuus ette nähtud 3,5 kilo liha, lihatooteid ja linnuliha.

Alates 2. märtsist hakkasid Poolas kehtima uued suhkrunormid iga isiku kohta. Nüüd hakatakse iga isiku kohta andma 1 kilogramm suhkrut kuus, kusjuures on tehtud ka mõningaid erandeid. Inimesed loodavad, et lihakaupade normeerimine võimaldab paremat toiduainetega varustamist, kuna paljud ei jõudnud enam sabades seista, et pidada jahti lihale ja lihakaupadele.

Poola valitsuse järelandmised kirikule

VARSSAVI — Poola katoliku kirik saavutas kokkuleppe Poola kommunistliku valitsusega, mille kohaselt preestritel on nüüd õigus kohata vangidega ning pidada jumalateenistusi haiglates, mis seni olid keelatud. Valitsus on ühtlasi teatanud, et ta pehmendab tsensuuri vaimuliku sisuga trükiste ja väljaannete üle. Kirikule on tehtud ka järelandmisi massimeedias oma probleemide käsitamiseks ning pühapäevasteks raadio-jumalateenistusteks.

Bensiinihind Kanadas tõusis

OTTAWA — Bensiinihind Kanadas tõusis jälle pool centi liitrilt, mis on tingitud keskvalitsuse ja Alberta provintsivalitsuse tülist energiahindade määramisel. Alberta valitsus on keskvalitsusele survе avaldamiseks piiranud oma õli produktsiooni, mille tagajärjel valitsus on sunnitud välismaalt kallist õli importeerima, mis tõstab paratamatult bensiini hindasid. Torontos on regulaarse bensiini uueks hinnaks keskmiselt 31 centi liitrilt.

Ühendriikide peakonsul jälle Tallinnas

Tallinnas ilmuv kommunistliku partei peahäälekandja „Rahva Hääl" teatab, et Tallinnas on visiidil viibinud Ühendriikide peakonsul Leningradis Christopher Anthony Squire koos abikaasaga. Ajaleht mainib: „Külaline tegi visiidi Eesti NSV Välisministeeriumi ja oli vastuvõtul Tallinna RSN Täitevkomitee esimehe A. Norraku juures. ENSV TA Presiidiumis oli tal jutuajamine ENSV TA asepresidendi V. Maamäega. USA peakonsul tutvus meie vabariigi kunstnike loominguga.

12. veebruaril sõitis USA diplomaat Leningradi."

„Rahva Hääle" teatele täienduseks võiks mainida, et Ühendriikide peakonsul Leningradis on külastanud mitmel puhul Tallinnat ja sealseid ametmehi. Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides juhtivad isikud on pöördunud järelpärimisega Ühendriikide välisministeeriumi poole küsimusega, kas sellised külaskäigud ja kohtumised Tallinnas kommunistliku rezhiimi juhtivate isikutega ei ole vastuolus Ühendriikide ametliku seisukohaga, mis ei tunnusta Eesti annekteerimist N. Liidu poolt. Välisministeeriumist on vastatud, et peakonsul on vältinud kohtumisi isikutega, kellega läbikäimine võiks kuidagi lasta Ühendriikide ametliku poliitikat paista ebaõiges valguses. Tundub, et USA peakonsuli äsjane visiit okupeeritud Eesti „välisministeeriumi" on jällegi üks selliseid samme, mis jätab Washingtoni Balti riikide praegusest poliitikast ebamäärase mulje.

Kardetakse uut pealetungi

USA suurendab abi Salvadorile

WASHINGTON — Ühendriikide välisministeeriumist mainitakse, et Salvadoris kardetakse kommunistlike jõukude ümbergrupeerimist ja üldist pealetungi, milleks tuleb teha ettevalmistusi. Ühendriigide valitsus on otsustanud eelmistele sõjalistele nõuandjatele lisaks saata Salvadori veel 20 instruktorit ja sõjalist eksperti ning suurendada sõjalist abi Salvadorile 25 miljoni dollari võrra.

Sõjalise abi raamides saadetakse Salvadori armeele helikoptereid, veokeid, radariseadmeid ja käsirelvi. Välisministeeriumi andmeil

tegutseb Salvadori sõjajõudude juures praegu 54 ameerika nõuandjat mitmesuguses kapatsiteedis kuid ükski neist ei võta osa tegelikest sõjalistest operatsioonidest.

Ühendriikide välisminister Alexander Haig teatas, et Nikaraagua marksistlik valitsus, kes kardab Ühendriikide abi kinni külmutamist, on andnud lubaduse, et Nikaraagua ei luba tulevikus enam üle oma territooriumi Salvadori mässulistele relvi viia. Salvadori president Jose Napoleon Duarte tegi teatavaks,

et ta on valmis kohtuma Sotsialistliku Internatsionaali esindajatega, et leida kompromissi sõjalise tegevuse lõpetamiseks Salvadoris.

Washington ei hakka vahemeheks

WASHINGTON — Ühendriikide valitsus on tagasi lükanud Sotsialistide Internatsionaali ettepaneku Salvadoris mässu tõstnud pahempoolsete ja sealse valitsuse vahel vahemehena toimimiseks. Välisministeeriumi esindaja William Dyess mainis Washingtonis, et Salvador ei ole Ühendriikide klient ning Washington ei saa Salvadori valitsusele ütelda, mis ta peab tegema.

Uus partei Inglismaal

LONDON — Inglismaal lahkusid kaksteist tööerakonda kuuluvat parlamendiliiget parteist ja moodustavad uue partei, mis kannab sotsiaaldemokraatliku partei nimetust. Lahkunute hulka kuuluvad ka neli endist ministrit. Uue partei asutajad mainivad, et praegune tööerakond on kaldunud oma poliitiliselt hoiakult liiga vasakule ning nad ei saa enam selle partei ridadesse jääda ja selle partei poliitikaga nõustuda.

Kuninglikud pulmad 29. juulil

LONDON — Briti kuningakoda tegi teatavaks, et troonipärija prints Charles ja tema 19-aastane väljavalitu leedi Diana Spencer abielluvad 29. juulil. Laulatus toimub Londonis St. Pauli kirikus ning laulatustalituse toimetab Canterbury peapiiskop Robert Runcie. Kuninglikule laulatusele kutsutakse 2000 külalist.

COSMOPOLITAN OPERA esitusel
G. Verdi viimane ooper ja ainus komöödia
FALSTAFF
Peaosas AVO KITTASK
MacMillan Theatre, University of Toronto
reedel, 27. märtsil ja laup., 28. märtsil algusega kell 8 õ.
Pääsmed on müügil Eesti Abistamiskomitees Eesti Majas ja kohapeal.
Informatsiooniks helistada tel. 783-0477

TERR „Kungla" esitab
Kodumets ja kauged rannad
laup., 7. märtsil kell 7 õ. Seneca College Minkler auditooriumis, 1750 Finch Ave. E. (Finch & Don Valley Parkway)
KAASTEGEVAD:
ÕED LINDAUD, JAANIKU ja RAHVAPILLIDE ANSAMBEL.
Piletihind $6.—, pensionärid ja õpilased $4.—. Saadaval: Pokos, 767 Mt. Pleasant Rd., Abistamiskomitees, Eesti Kodus ja rühmaliikmeilt või tel. 690-0714.

EESTI RAHVUSTEATER
esitab komöödia
„Tõrges tütar"
laup., 4. aprillil 1981 kell 7 õ.
Leaside High School'is
200 Hanna Rd., Toronto

Toronto Eesti Seltsi
KEVADPIDU
laup., 28. märtsil 1981 kell 7 õ.
Toronto Eesti Majas, 958 Broadview Ave.
Eeskava ★ Baar ★ Einelaud
Tantsuks V. Gustavsoni orkester
Pääsmed müügil E. Abistamiskomitees ja juhatuse liikmeilt.
Laudade ettetellimine — Jaan Terts, tel. 757-8679

Pühapäeval, 15. märtsil kell 2 p.l. toimub
Tartu College saalis, 310 Bloor St.
VIRULASTE KOKKUTULEK
Sissepääs koos toiduga $10.—
EESKAVA
Pääsmed müügil EESTI MAJAS neljapäeva õhtuti kl. 8—10.
Informatsioon telefonil 282-7292 pr. Summa, 281-5912 pr. Libe

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St. Toronto.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $38.—, poolaastas $21.— ja veerandaastas $11.—, kiripostiga aastas $61.—, poolaastas $33.— ja veerandaastas $17.—
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $42.—, poolaastas $23.— ja veerandaastas $12.—. Kiripostiga USA-s: aastas $67.—, poolaastas $35.50 ja veerandaastas $18.50
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $76.—, poolaastas $38.— ja veerandaastas $20.—
Aadressi muudatus 50 c. — Üksiknumbri hind 50 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto Ont. M6J 2H2

Külalisi ja abistajaid Eesti lipu heiskamisel Toronto raekoja juures, vasakult esimene Toronto abilinnapea Fred Beavis, kolmas koolinõunik Nola Crewe, edasi linnavolinik Tony Ruprecht, Eesti Vabariigi aupeakonsul I. Heinsoo ja EKN esimees Laas Leivat. Foto: Vaba Eestlane

Salvador

Salvadoris praegu käimasolevad võitlused, millede taustaks on marksistide ja teiste pahempoolsete gruppide ja rühmituste võimuhaaramise katse praeguse tsiviilisikutest ja sõjaväelastest koosneva sotsiaalseid reforme taotleva valitsuse kukutamine ja selle asendamine pahempoolse, tõenäoliselt kommunistliku valitsusega, on võtnud suuremad mõõtmed ning omanud rahvusvahelises mastaabis laiema ulatuse kui seda esialgu osati arvata. Ühendriikide uuele valitsusele on saanud selgeks, et Salvadoris ei ole enam tegemist väikese kohaliku ülestõusuga ja võimuhaaramise katsega vaid põhjalikult läbikaalutud ja ettevalmistatud kommunistliku konspiratsiooniga, mille taga on N. Liit oma Kariibi mere piirkonnas asuvate satelliitide Kuubaga ja Nikaraaguaga. Nende satelliitide kaudu toimub Salvadori marksistide ja teiste pahempoolsete relvastamine ja varustamine ning need riigid annavad ka Nikaraagua mässajatele juhte, sõjalisi instruktoreid ja nõuandjaid ning poliitilisi agitaatoreid vaeste talupoegade ja tööliste valitsuse vastu üles kihutamiseks ning relvade haaramiseks.

On üllatav, et ehkki läänemaailm on saanud kommunistide taktika ja võtete ning N. Liidu õõnestamistegevuse kohta palju õppetunde, leidub läänes ikkagi määratul hulgal naiivseid poliitikuid ja sümpatisööre, nende hulgas isegi kirikutegelasi, kes ei saa aru kommunistide salaplaanidest ning on neid valmis toetama ja nende kavatsuste läbiviimiseks kaasa aitama. Kuna Ühendriikide valitsuse suur toetus Salvadori valitsusele ähvardab marksistide plaanidest kriisu läbi tõmmata, siis on viimasel ajal hakatud Ühendriikides ja Kanadas organiseerima Ühendriikide vastaseid demonstratsioone ja meeleavaldusi, milledega protesteeritakse Washingtoni abi vastu Salvadoris. Sellega seoses meenuvad samalaadsed demonstratsioonid Vietnami sõja ajal Ühendriikide vastu, mis tembeldasid Ühendriigid Vietnamile kallaletungijaks ja sisemise rahvusliku revolutsiooni pidurdajaks. Nii nagu Vietnami sõja ajal ei räägitud midagi kommunistliku Põhja-Vietnami kallaletungist Lõuna-Vietnamile ja peeti kommunistide operatsioone ainult vietnami rahva sisemiseks asjaks, nii ei taheta ka Salvadori sõja ajal midagi rääkida kommunistlike riikide poolt mässajatele antud abist. Nõutakse ainult praegusele valitsusele Ühendriikide abi lõpetamist ja toonitatakse, et Salvadori rahvas peaks ise omavahel oma probleemid lahendama. Praktiliselt tähendaks see kommunistlike riikide abi jatkumist Salvadori mässulistele, kuna valitsus jääks täielikult ilma välistoetuseta ja läheks vastu oma hävingule.

On arusaadav, et selliseid nõudmisi toetavad paljud läänemaailma vasakpoolsed radikaalid, õige orientatsiooni ja perspektiivi kaotanud maailmaparandajad, sageli naiivsed kirikuringkonnad ja mitmesuguste siltide all opereerivad kommunistide katteorganisatsioonid, kuid samal ajal jääb arusaamatuks, miks kampaania Ühendriikide abi lõpetamiseks on võtnud eriti Kanadas suured mõõtmed ja miks seda nõuavad isegi sellised tuntud poliitikud nagu endise konservatiivide valitsuse välisminister Flora MacDonald ja uusdemokraatide-sotsialistide juht Ed Broadbent, kes võttis isegi isiklikult osa Ottawas korraldatud Ühendriikide abi vastasest demonstratsioonist.

Kanada välisminister Mark MacGuigan tabas tõenäoliselt naela pea pihta kui ta parlamendis mainis, et välismaailmas ei teata paljusid fakte Salvadoris valitseva tegeliku olukorra kohta. Kahtlemata on see õigus, et Salvadoris valitsesid minevikus üksikud rikkad perekonnad, kellede kontrolli all oli ka sõjavägi ja valitsus. Viimasel ajal on siiski kristlik-demokraatliku partei juhi Salvadori presidendi Duarte juhtimisel sõjaväelastest ja tsiviilisikutest koosnev valitsus rakendanud terve rea sotsiaalseid uuendusi ja teostanud laiaulatusliku maareformi, andes sellega Salvadori arengule uue suuna. Kommunistid ja teised pahempoolsed leiavad, et nendest evolutsioonilistest sammudest ei piisa ja nõuavad revolutsiooni, organiseerides valitsuse kukutamiseks ja võimu saavutamiseks relvastatud üksusi, kalleletunge ja viimasel ajal suuremaid sõjalisi operatsioone. On loogiline, et sellise aktiivsuse ja valitsuse vastase tegevuse tulemusena on ka valitsus ja tema selja taga olev sõjavägi muutunud kommunistide ja nende relvastatud üksuste suhtes julmemaks ja karmimaks. Lääneriikide ajakirjanduses avaldatakse sageli pilte Salvadoris kokkupõrgetes surma saanud isikute laipadest ja lastakse välja paista, et siin on tegemist valitsusvägede kontrollimata operatsioonidega ja mõrvadega, kuid väga vähe räägitakse kommunistide kalleletungidest, vägivallategudest ning süütute inimeste mõrvamistest ja küüditamistest. Vaikselt minnakse mööda ka olulisest faktist, et kommunistidel ei ole õnnestunud suuri rahvamasse oma selja taha tõmmata, kuna Salvadori elanikkond on ignoreerinud nende üleskutseid üldstreigi korraldamiseks ja teisi aktsioone ning ei poolda punast revolutsiooni.

Kui Salvadori kommunistide ja marksistide rahvusvaheline propagandaaparatuur on suutnud edukalt suure töö ära teha läänemaailmas silmade sulgemiseks Salvadoris valitseva tegeliku olukorra suhtes, siis õnneks ei lähe selle uinutamiskampaaniaga kaasa Ühendriikide president Reagan ja tema välisminister Alexander Haig, kelledele on selge Salvadoris toimuvate praeguste sõjaliste operatsioonide iseloom ja nende eesmärgid. Ühendriikide valitsusele on selge, et kui ameeriklased Salvadoris järele annavad ning seal N. Liidu ja Kuuba abil kommunistid võimule pääsevad, siis on kommunistid oma maailmavallutamise plaanide teostamisel jälle ühe suure sammu edasi jõudnud. Sellele tuleb drastiliselt vastu astuda ja seda praegu ka tehakse — vaatamata paljude läänemaailma ajalehtede krokodillipisratele ja pahempoolsete ringkondade vastuaktsioonidele.

K. A.

Poola kriisi vari Balkanil

Jugoslaavia ja Rumeenia erinevad lähenemised Poola probleemidele

Augustis 1968 said Jugoslaavia diktaator Tito ja Rumeenia president Nicolae Ceausescu riikliku vastuvõtu Tshehhoslovakkias vaid mõned päevad enne N. Liidu vägede sissetungimist. Toetades selleaegse Alexander Dubceki uuendusmeelset valitsust, nad isegi esinesid iseseisvuse kaitsjaina kommunistide maailmas.

12 aastat hiljem Ida-Euroopa rappub jälle teise uuendusliku liikumisdraama tõttu — sel korral Poolas. Tito on surnud, aga tema järglased toetavad poolakaist töölisi nende raskustes. Ceausescu on selle asemel rünnanud teravalt Poola uusi iseseisvaid ametiühinguid ja ühinenud teiste tugevasõnaliste arvustajatega.

Jugoslaavia ja Rumeenia kommunistlike parteide vastupidised suhtumisel Poola sündmustesse räägivad palju nende maade ideoloogilisest erinevusest. Need peavad kumbki kinni iseseisvuse põhimõttest, aga need on sisemiselt organiseerunud küllaltki eri viisil.

Ceausescu Rumeeniat juhitakse täpselt marksistlik-leninistlikul liinil ilma mingisuguste nõustumistega poliitilisele pluralismile.

Titole järgnev Jugoslaavia on teiselt poolt ikkagi hüljanud keskendatud otsuse tegemiste eeskuju, soosides vabamat suhtumist töölisteenesevalitsusele.

Teiselt poolt pole Poolat puudutavad erimeelsed vaated siiski märgatavalt kahjustanud naaberriikide vahelisi suhteid. Asi on siiski põhjustanud ägedaid mõttevahetusi rumeenlaste ja jugoslaavlaste ametivõimude vahel. Kui Ceausescu külastas oktoobris Jugoslaaviat, siis osalised leidsid oma positsioone olevat nii kaugel teineteisest, et Poolat ei mainitudki lõpukommunikees.

Suhtumine Poola kriisi tuleb paremini esile ajalehtedes kuidas seda käsitletakse.

Jugoslaavia ajalehed on käsitlenud kriisi laialt oma kirjasaatjate vahendusel, andes lugejaile värvika ja tasakaalustatud pildi Poola sündmusist nii valitsuse kui ka ametiühingu vaatenurgast.

Ainus märgata olnud piiri tõmbamine on olnud komme rääkida ettevaatlikult N. Liidu võimalikust sekkumisest. Jugoslaavia ajakirjanikud räägivad, et neid on soovitatud olukorda käsitleda rahulikult, kuna see ara-iseloomuline asi puudutab Poola suhteid teiste Varssavi liidu naabritega.

Rumeenia ajalehed on vastupidi rahuldunud vähesega, avaldades vaid hoolega valitud väljavõtteid Poola ajalehtedes antud pildist „sotsialismi vastaste jõudude" survest võitlevas riigis. Sündmusist on üldiselt räägitud suhteliselt vähe.

Üksikuis vestlusis Jugoslaavia juhid peavad Poola kriisi dramaatiliseks just jugoslaavia kommunismi vaatenurgast; õppetund, mille tegi võimalikuks vaid see, et Titol õnnestus eralduda N. Liidust edukalt 1948.a. On kindlasti õige, et jõudmine iseseisvasse turumajandusse ja inimeste võimalus vabalt reisida, on Jugoslaavias vähendanud ühiskondlikke pinge tegureid, mis on olnud esiplaanil Poolas.

Julgeist väiteist hoolimata, et „see ei saa juhtuda siin", teavad Jugoslaavia ametivõimud,

et neil on samasuguseid majanduslikke probleeme, inflatsioon on ligemale 40% aastas, töötuid ligemale 800.000 (12%) tööjõust ja välisvõlg 15 miljardit dollarit.

Poola hirmutav näide võib kaasa aidata arengu pöördumiseks Jugoslaavias majanduslike uuenduste poole.

Möödunud suvel streikide tulemusena on Poola, irooniliselt küll, arenenud kaugemale kui Jugoslaavia mitmel alal. Jugoslaavias ei ole „iseseisvaid" ametiühinguid ega selle riiklik raadio ei anna edasi jumalateenistusi. Intellektuaalide grupi soov saada luba oma perioodilise trükise välja andmiseks lükati tagasi, samuti on sõnavabaduse piiramine siiski tunduvalt suurem kui Poolas.

Mõned nädalad tagasi mõisteti üks preester Bosnia provintsis kuueks aastaks vanglasse, kuna ta oli laulnud „rahvuslikke" laule ühel ristimisel. Kuigi pannes tähele Jugoslaavia eriraskusi mitme rahvusega,

on raske ette kujutada, et samasugune kohtuotsus oleks määratud Poolas samasuguse „kuriteo" puhul.

Streigiõigus on Jugoslaavias tegelikult lubatud. Rahulolematute kaardistamiseks nähakse palju vaeva, kuid streigist räägitakse alles siis kui see on juba läbi.

Ametlikult Jugoslaavia mure võimalikust N. Liidu vahelesekkumisest Poolas heiastub välisministeeriumi detsembrikuul antud hinnangus, mis hoiatas „etteaimatuist negatiivseist järeldusist", mida välisriikide vaheletulek võiks Poola saatusele põhjustada.

Rumeenia asend kriisile on mitmeseletuslik sest teisiti kui Jugoslaavia juhid, Ceausescu näib kartvat, et tema oma üsna keskendatud valitsemisviis on ohus.

Ceausescu avaldas oma muret selgesti möödunud oktoobris peetud kõnes, kus ta ründas „iseseisvate" ametiühingute ideed väidetega, et töölisklassi iseseisvuse murdmine teenib „kodanlike ja imperalistlike ideesid".

Ta arvustas Poola töölisparteid koostöö kaotamise üle oma töötajatega, aga ütles, et see sugugi ei õigustanud streike.

Poola allikate kohaselt Ceausescu liitus Poola valitsuse tegevust arvustajatega möödunud kuul Moskvas peetud Varssavi liidu kongressil. Aastal 1968 ta sellevastu ei olnud kaasas, kui samane tippude kongress tegi otsuse Tshehhoslovakkia okupeerimiseks.

Minevikus on tööliste konfliktid Rumeenias lämmatatud kiiresti. Rahulolematut elementi on kindlasti nüüdki, sest elatistase on märgatavalt madalamal kui mujal nõukogude riikides ja Ceausescu on kaotanud palju oma populaarsusest, mille ta varem oli saanud rahvusliku meelsuse sõnakõlkse pillates. Kuid teades kuivõrd kõvakäeline on Rumeenia valitsus, siis on raske kujutleda poola tüüpi protestiliikumise tekkimist.

Rumeenia ametiühingute konverents toimub eeloleval aprillis ja

Ceausescu on katsunud juba ette leevendada rahulolematusi, lubades ametiühinguile „autonoomiat".

Ei ole siiski päris selge, mida ta sellega mõtleb, kuna ühingud jäävad igal juhul kommunistlikule parteile alluvaiks. Sel hetkel on Rumeenia ainus sotsialistlik riik, kus üks ja sama ametimees Enrie Bobu on samaaegselt nii ametiühingute juhataja kui ka tööminister.

Eesti Vabariigi kontsertlõuna

Vabariigi ajal oli meil kombeks, et Kadrioru lossis anti 24. veebruaril pidulik lõuna meie juhtivatele riigitegelastele ja väliskülalistele. Paguluses on ühel eestlannal kaasas luksuslik nöörköites menüü 24. veebruarist 1939, seega õieti viimsest täielikult vabas Eesti vabariigis korraldatud riigilõunast Kadrioru lossis. Järgmisel 24. veebruaril korraldati küll veelgi riigilõuna, kuid siis olid meil juba N. Vene baasid ja meie vabadus oli varjutatud idavaenlase poolt.

Pidulikke riigilõunaid võiks nimetada õieti kontsert-lõunasöökideks ja nii on menüükaardil toodud ka kontserdi kava. Endastmõistetavalt koosnes see ainult eesti paladest.

Kontserdi kava oli järgmine:

1. Avamäng-fantaasia — M. Lüdig, 2. Eesti rapsoodia — E. Tamm, 3. Hällilaul — J. Jürme, Rukkirääk — J. Jürme, 4. Meloodia — E. Kapp. Ühest kaunist kevadpäevast — A. Uritam. Viiulil H. Aumere. 5. Popurrii Eesti rahvaviisidest — R. Kull, 6. Eesti tants — L. Juht.

Mida pakuti söögilauas külalistele? Siin ei saanud enam nii puhtalt eesti joont pidada, sest puhteesti toidud oleksid eriti väliskülalistele ehk tundunud natukene harjumatuna. Seepärast tuli jääda rahvusvahelise menüü piiridesse. Menüü oli järgmine:

Artishokikreem pirukatega.
Lõhelõige humritega ja trühvlitega.

Metskitseselg segasalatiga.
Kalkunirind täidetult.
Sparglivorm, sampinjonid.
Roqueforti küpsis.
Kerge jäätis leheküpsisega.
Puuvili.
Maiustused.

Kommentaarid

Kas Kanada konservatiivide partei juhi Joe Clarki karjääripäike on loojumas? Paljud Kanada poliitilised vaatlejad ja kommentaatorid on selles veendunud. Nad leiavad, et kui äsja Ottawas peetud partei konverentsil 2141-st delegaadist 714 nõudsid uue konverentsi kokkukutsumist parteijuhi küsimuse selgitamiseks, siis oli see ilmne umbusalduse avaldus Joe Clarkile, kelle asemel paljud konservatiivid tahavad näha uut meest ja uut juhti. Ehkki Joe Clark on inimesena kõigile vastuvõetav isik, puuduvad tal kahjuks paljude konservatiivide arvates poliitiline vaist ja riigimehe võimed ning seda peetakse küllaldaseks põhjuseks tema juhtimise perioodile kriipsu alla tõmbamiseks. „Selle mehega ei võida meie kunagi liberaale," kinnitavad paljud pettunud konservatiivid ja tõenäoliselt on neil õigus ja nende kartused põhjendatud.

Joe Clarki pooldajad lootsid, et parteijuht tuleb äsja peetud konverentsil välja põhjapaneva kõnega, kus ta selgitab oma plaane, kavasid ja eesmärke konservatiivide Ottawas võimule viimiseks ja Trudeau hegemoonia lõpetamiseks. Kahjuks seda ei juhtunud. Joe Clarki kõne oli võrdlemisi lame ja pinnapealne, seal puudusid uued ja värsked ideed, seal ei leidnud ka seda energiat ja löögijõudu, mida Kanada praegune komplitseeritud sisepoliitiline olukord nõuab ühelt riigijuhilt.

Joe Clark kinnitas oma sõnavõtus, et ta on ühendanud konservatiivide partei Kanadas ning et ühendatud partei kaudu taotleb ta kogu Kanada ühendamist ja Kanada ühtsuse säilitamist. Ta toonitas, et ta tahab erilist tähelepanu pöörata konservatiivide mõju ja populaarsuse tõstmiseks Quebecis, kuna ilma Quebeci toetuseta on konservatiividel väga raske Ottawa parlamendis enamust saavutada. Clark ei selgitanud, kuidas ta kavatseb kõiki neid suuri ja kaugeid eesmärke saavutada. Tema viimasest kõnest ja eelmistest sõnavõttudest on raske mõistatada milline on tema kontsept tervikulisest Kanadast ja kuidas seda teostada.

Joe Clarki kõned parlamendis on tegelenud peamiselt Trudeau kritiseerimisega, kuid kahjuks pole ta suutnud näidata, kuidas ta lahendaks põhiseaduse Inglismaalt äratoomise küsimuse ja leiaks vormeli põhiseaduses vajalike muudatuste tegemiseks. Paljud kanadalased ei nõustu Trudeau ideedega, sammudega, ega autoritaarse käitumisega, kuid neil on vähemalt selge, mida see mees tahab ja kuhu ta oma tegevusega suunab, kuid Clarkil kahjuks puuduvad kindlakujulised eesmärgid ja suunad ning tal puudub see riigimehelik visioon, mis suudaks kanadalastele ettekujutuse luua tulevasest Kanadast.

Ning nende probleemide taha on konservatiivid oma juhiga takerdunud. Joe Clarkil oli peaministri kohale pääsemisel võimalus näidata oma poliitika- ja riigimehe talente, kuid kahjuks ei piisanud tema tagasihoidlikust võimete pagasist võimul püsimiseks. Seda on näinud kõik kanadalased ning seda peavad arvestama konservatiivide partei juhid. Nii-siis kõik eeldused ja põhjused partei konverentsi uuesti kokku kutsumiseks juhi küsimuse selgitamiseks ja tõenäoliselt ka uue juhi valimiseks.

★

Poolas valitseb praegu ajutine rahu — kuid kui kauaks? Poola majanduslik olukord on niivõrd vilets ja ebastabiilne, et kommunistlik partei ja valitsus ei suuda pikemas perspektiivis isegi minimaalseid tööliste nõudmisi rahuldada ja uued kokkupõrked tööliste ja kommunistliku valitsuse vahel on vältimatud.

Nii imelik ja paradoksaalne kui see ka on, kuid poola kommunistid loodavad Venemaa kommunistide eeskujul, et nende rezhiimi ja süsteemi päästjaks tuleb kapitalistlik läänemaailm, kelle needmiseks, mustamiseks ja mahategemiseks on raudeesriide taga kümneid tuhandeid ajalehtede lehekülgi ja miljoneid eksemplari raamatuid trükitud ning lugematuid kõnesid peetud. Tegelikult ongi kapitalistlik lääs Poola kommunistliku valitsuse seni võimul hoidnud andes sellele

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

14. ja 15. märtsil
dr. H. Tari, tel. 922-3824

21. ja 22. märtsil
dr. R. Pahapill, tel. 721-7777

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

T.E.S. Lasteaia IV klassi õpilased deklameerimas „Räägi mulle", pildil kasvatajad Ene Kirsipuu (vasakul) ja Aime Saastamoinen, kes omalt poolt täiendasid laste teksti kirjeldusega Eesti vabariigi aastapäeva tähistamisest kodumaal. Foto: Vaba Eestlane

Balti kommers Heidelbergis

Traditsiooniline üldbalti rahvaste kommerss toimub Heidelbergi kuningasaalis 2. mail. Päev enne seda kogunevad abikaasad „Stiftsmühle" ruumesse. Päev hiljem on traditsiooniline laevasõit Neckaril kuni Neckargemündi ja tagasi. Neckargemündis on paaritunnine peatus, kus võimaldub lõunatada. Laevasõit toimub abikaasadega ja külalistega.

Eestlaste poolt presideerib tänavu korporatsioon Fraternitas Liviensis. Osa on kutsutud võtma kõik eesti korporatsioonide ja EÜS-i liikmed. Registreerida palutakse A. Joonsonile, Heidelberg 1, Postfach 105869, Kortereid vahendab: Verkehrsverein Heidelberg, Hauptbahnhof.

Pilk Ernst Idla töökotta

STOKHOLM (T) — Rootsi TV programmis anti laup., 24. jaan. saade Ernst Idla mälestuseks, mille oli filminud Jan-Hugo Norman. Seda oli varem näidatud 1970. a.

Ernst Idla tööd on peaaegu võimatu edasi anda kirjasõnas. Et aga tema ainukordsus siiski lõplikult ei kaoks, selleks aitab suurel määral kaasa too pooletunniline film. See peaks suutma rohkem anda, kui pikad kirjeldused ja loengud.

Et Idla oli väga palju liikumisprobleemide üle juurelnud ja mõtelnud, selgus tema vahepealseist seisukohavõttudest TV reportereile. Peajoonena käis neist läbi mõte — koos töötada, koos uut avastada, koos tulemustele jõuda.

Nii filmis jäädvustatud tegelik töö kui ka teoreetilised seisukohavõtud aitasid palju selgitada, miks Idla pakkus nii suurepäraseid saavutusi ning saavutas sellise erakordse poolehoiu tegijate ja pealtvaatajate juures.

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

„sotsialismaale" laenuks kolossaalseid summasid, mis tõusevad ligemale 23 miljardi dollarile. Nüüd on Poola kommunistlik valitsus õnge sisse heitnud uue laenu saamiseks, vähemalt selleski ulatuses, et maksta eelmiste laenude intresse. Kui see tehing läbi läheb, siis maksavad lääneriigid oma uute laenudega Poola eelmiste laenude intressid kinni. Igatahes väga huvitavad majanduslikud tehingud, mis ei lase läänemaailma majandusmehi paista eriti lugupidamist äratavas valguses.

Paistab, et lääneriikide kergeusklikkus ja kommunismi vääriti hindamine annab Poolas läänele valusa õppetunni. Kapitalistlikud pankiirid nähtavasti ei arvestanud seda, et paljukiidetud poola „sotsialism" võib ükskord sattuda kuristiku veerele ja sealt alla veeredes kõik läänemaailma miljardid kaasa viia. Uued abipakkumised läänest ongi teatud määral sundviskeks, mille eesmärgiks on Poola kommunistlikku rezhiimi kuidagi veel peal hoida, et oma laenusummadest mitte täielikult ilma jääda. Uute laenude andmisega loodetakse rahustada ka poola töölisi, mis omakorda vähendaks vene okupatsioonivägede sissetungi võimalusi.

Tõesti — kapitalismi teed on sageli väga imelised, tavalisele normaalsele inimesele isegi paiguti arusaamatud.

AMI

Välis-Eesti panus Eesti Vabariigi rajamisel

E. V. 63. aastapäeva aktus ja vastuvõtt New Yorgis

NEW YORK — Sündmus juhatati sisse 20. veebr. tavapärase vastuvõtuga kutsutud külalistele. NYE Majas Eesti Konsulaadi ja Rahvuskomitee ühisüritusena. Peoperemeesteks — peakonsul Ernst Jaakson abikaasaga. Osavõtt oli seekord vahest pisut kasinam kui muidu (vihma valas hommikust peale nagu oavarrest ja piimjas udu täitis kõiki madalaid teid!) Osalejate hulgas nähti peale „oma-inimeste" Ameerika välisministeeriumi esindajaid ja balti diplomaate. Kohal oli ka hiljuti Soomest ja Rootsist naasnud Neeme Järvi abikaasa ja tütrega. Õhtu kulges tuntud mustri järgi. Maitsti Eesti Maja soome-soost perenaise poolt valmistatud külm-einet, millist võiks panna ühise nimetaja alla — „kala-dinee". Rüübati märjukest juurde ka, aga päevakohase tagasihoidlikkusega.

Kaks päeva hiljem toimus rahuldavalt-rohke, osavõtuline pidulik aktus Armeenia Maja aulas. Kahjuks puudus selle kavast Long Islandi Noorte orkester, mis eelnevail aastail lisas sündmusele hoogu ja meeleolu. Esinesid muidugi nii naiskui meeskoor (Valdeko Kangro ja Erik Veski juhatusel) ja neile lisaks veel NYE Kooli koor. Suuri lauljaid viimastest küll polnud, aga lapsi oli vähemalt meeldiv ja kohati lõbus vaadata. USA hümni laulis Harri Verder; palvuse luges praost Rud. Kiviranna; luuulepõimiku viie luuletaja „varamust" esitas NYE Naisklubi esinaine Juta Kurman; laulusolistiks oli Lyydia Klööp (ilmselt üle jõu käivate paladega) ja instrumentaalmuusikat pakkus trio koosseisus Valdeko Kangro (viiul), Jüri Täht (tshello) ja Erik Veski (klaver).

Tseremooniate läbiviimine lasus muidugi gaidide ja skautide vilunud õlul. Sarmikaiks teadustajaiks olid Liina Merilo ja Andres Ploompuu

(viimane oma nägusas West Pointi mundris). Sõnalises osas kuuldi kõigepealt tervitussõnu peakonsul Ernst Jaaksonilt, kes mälestas tänutundes kõiki Eesti Vabariigi loojaid. Ka juhtis ta Poola sündmuste taustal koosolijate tähelepanu praegu Eestis asetleidvale rahulolematusele ja paljukannatavaile dissidentidele.

Aktuse kõrgpunktiks osutus kõne meie nooremapõlve teadlaselt, prof. dr. Tõnu Parmingult. Kõneleja võrdles hiljuti Iraani pantvangistuses viibinud ameeriklasi Nõukogude ikke all elava eesti rahvaga.

Nagu pantvangid tulid rõhuvast olukorrast hästi läbi, nii on ka eesti rahvas vaimsest ja elutahtelisest seisukohast vaadelduna terve ning tugev.

Eesti kultuur on kõrgel tasemel; teaduslikud saavutused rahvusvahelist tähelepanu evivad; elatustase kõrgeim Nõukogude Liidus — ja seda hoolimata rõhumisest kubisevas riigisüsteemis. Nii nagu pantvangide endi kindla hoiaku kõrval oli olulise tähtsusega ka ameerika rahva hoiak, nii on tähtis ka meie, väliseestlaste võitlusvaim oma anastatud rahva suhtes. Me ei tohi jääda passiivseiks pealtvaatajaiks.

Näiteid selle kohta, kui mõjuvaks on osutunud väliseestlaste tegevus võib leida üsna kaugest minevikust — ja nimelt tsaari-Venemaa revolutsioonilistel päevadel. Poliitiline meeleavaldus, kus enam kui 40.000 eestlast marssis läbi Peterburi, avaldas otsest mõju Vene ajutisele valitsusele ja lõi eeltingimused Eesti Vabariigi väljakuulutamisele. Väliseestlased andsid ka olulist majanduslikku abi rahvusvahelise tunnustuse hankimisel noorele vabariigile.

Ühendriiges korraldasid oma vähesele arvule vaatamata eestlased koos lätlaste, leedulaste ja ukrainlastega vanas Madison Square Garden'is suure ja laialdast tähelepanu äratanud meeleavalduse ja tegid visiite president Harding'ile saavutamaks Balti riikidele de jure tunnustamise.

Nad hankisid miljonite dollarite ulatuses toidu- ja arstimiteabi. „Eesti iseseisvust ei võidetud ainuüksi julgete poliitikute poolt Eestis ja sangarite poolt lahinguväljadel. Ta võideti ka ulatusliku väliseestlaste panusega Peterburist üle Londoni New Yorgini", ütles prof. Parming.

Ta jätkas Teise maailmasõja aegse väliseestlaste panuse kirjeldamisega. Siinsed rahvusgruppide osad takistasid Jalta kokkuleppe saatanlike paragrahvide, mis nägid ette põgenike sundrepatrieerimist itta, rakendamist. Siinsed eestlased andsid suure isikliku panuse sõjapõgenike abistamiseks. Ka USA-sse ümberasumine toimus enamikus nende otsesel käendamisel. Nad panid ka aluse võitlusele, et USA ja Lääne-riigid ei tunnustaks Balti riikide iseseisvuse vägivaldset hõivamist. Praegused välis-eestlased on jätkanud seda võitlust.

Ka on pagulus-Eesti kultuur ajavahemikul 1945—1955, siis kui Eestit valitses suur loovtühimik ja kui „Stalini kommunistlik õnnepäike kiirgas Kremlist häda ja viletsust", olnud ainus märkimisväärne eesti kultuur.

Viimase kahekümne aasta jooksul on kultuuritoodangu statistiline bilanss normaliseerunud, kuid siiski on eesti kultuuri üldpildis pagulusel oma osa ütelda. Eelneval kümnendil on olnud pagulaste osatähtsus eestluse üldpildis siiski olulisim poliitilises sektoris. Just Ida-Euroopa rahvusgrupid on teinud inimõiguste küsimusest rahvusvahelise tõmbenumbri. Ka vastava materjali levitamine maailmas on peamiselt nende rahvusgruppide teeneks. „Mitte ainult siin ,vaid ka Rootsis ja Kanadas on tegemist järjekindla rahvusgruppide taotlusega poliitikat kujundada ja mõjutada", ütles dr. Parming ja küsis: „Kes abistab praegu Baltikumi poliitvange, süümevange? Kes kaitseb maailma taustal meie päritolu rahvaste ja riikide huvisid? See pole olnud põhiliselt kunagi keegi muu kui meie ise . . .

On ilmnemas, et vaatamata traagilistele sündmustele, mis hajutasid eestlased pagulastena tuhandele maa-ilma kaarele, on nüüdissaja globaalseis tingimusis eesti rahva üheks suurimaks jõuvaraks just tema hajutus maailma tähtsamais riiges" . . .

Dr. Parmingu kõne käsitles väliseestluse probleeme huvitava ja uudse vaatenurga alt, pannes nii mõnegi mõtte meeles mõlkuma. See oli ühtlasi kauniks tunnustuseks nn. „vana-eestlastele".

Tublisti üle kahe-tunnise aktuse läbiviimine toimus sujuvalt. Kas ei oleks juba aeg kavas rakendada peamiselt noori soliste?! New Yorgis pole neist puudu, kuigi vahest mitte just igal alal.

K. T.

Ameerika soomlaste oma kirjanduse sihtasutus

Soome endine konsul Portlandis, ärimes ja kirjanik John O. Virtanen, on asutanud hiljuti soome ja ameerika-soome kirjanduse edendamise sihtasutuse nimega Finnish-American Literary Heritage Foundation. Se on kasutaotlematu ettevõte mille ülesandeks on avaldada ja vahendada soomlaste ja ameerika-soomlaste kirjanike teoseid. Selle peakontor asetseb Portlandi riiklikus ülikoolis soomlasile antud ruumis.

Juba aastaid tagasi palusid mitmed vähemusrahvaste grupid nimetatud ülikoolilt eri rahvaile kasutamiseks antavaid ruume, aga ainult ameerika-soomlased on saavutanud eesmärgi. Nüüd teenib soomlaste ruum tõesti kasulikku otstarvet.

Konsul Virtanen läks möödunud aastal Soome tagasi pärast 15 aastat töötamist aukonsulina Portlandis, töötades soome ja skandinaavia toodete importeerijana. Ta asus Soomest Ühendriikidesse 1946. Ta oli sõjaveteran, kes sai Soome talvesõjas raskesti haavata. Virtanen arendas ühe esimese elektrilise saunaahju Ühendriikides, mil oli suur edu.

Ta täiendas end ülikoolis, sai B.A. õigusteaduse alal. 1966 .a. ta hakkas tõsiselt kirjutama ja kirjutas talvesõda kirjeldava romaani „Molotovi kokteil", salaluure romaani „Habemega naine" ja saunakäsiraamatu.

Konsulina ta märkas, et soome kirjandust on Ameerika mandril väga vähe saadaval ja eriti noored ameriklased ei tea midagi Soomest. Vähehaaval ta suutis oma sõprade hulgas viia läbi mõtte sihtasutuse organiseerimiseks. Naastes Soome, hakkab ta seal organiseerima sihtasutusele oma osakonda. Sihtasutus aga tegutseb Ühendriikides edasi hoolimata Virtase Soome asumisest. See on saanud majanduslikku tuge oma asutajailt ja värvanud peatoimetajaks ehk kirjandusiikuks juhatajaks ajaloolase Robert W. Matsoni. Sihtasutuse esimeseks väljaandeks on soome emigrantide ajalugu Ühendriikides, kuid varsti alustatakse rahakogumisega soome ilukirjanduse, memuaaride ja ajalooliste teoste tõlkimiseks.

GM RK REIN KOPPEL
CHEVROLET · OLDSMOBILE
ROBERTSON MOTORS LTD.
1555 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONT. M4J 1N7
TELEFON 466-1135

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 465-4650 või 465-4659
Pank avatud: päeval 10.00 — 3.00 (esmasp. reedeni), õhtul 5.30 — 8.00 (esmasp. ja neljap.)
Ühenduses on jõud
LAENUD SOODSATEL TINGIMUSTEL KAASMAALASTELE
Informatsiooni saab pangast lahtioleku aegadel.
Kõik uued laenud on laenuvõtja surma puhul kindlustatud kuni $30.000.— ulatuses, jäädava töövõimetuse puhul on kindlustatud kuni $10.000.— ulatuses vastavalt kindlustuste tingimustele.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.
Soome rukkileib
EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID
Äri lahtioleku-ajad: teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 8—2.
Esmasp. suletud.

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535
DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI
RUDY SCHNEIDER

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$38.—	$42.—
Poolaastas	$21.—	$23.—
Veerandaastas	$11.—	$12.—

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$61.—	$67.—
Poolaastas	$33.—	$35.50
Veerandaastas	$17.—	$18.50

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $76.—, poolaastas $38.—, veerandaastas $20.—

Aadressi muudatus 50 centi. Üksiknumbri hind 50 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „.....“ .... 19.... . Tellimise katteks lisan $ .... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi ....
Aadress ....

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS SURMA LÄBI MINU ARMAS ABIKAASA, MEIE ISA JA VANAISA

VOLDEMAR VÄHEJAUS

sündinud 12. juunil 1905 Hiiumaal
surnud 24. detsembril 1980 Vancouveris

mälestavad leinas

abikaasa LINDA
tütar LIA perekonnaga
poeg VELLO perekonnaga
poeg EINAR perekonnaga
ÕDE ja SUGULASED kodumaal

„Aga minu õnn on,
et ma olen Jumalale ligi!"
Psalm 73:28

LUGUPEETUD ARMAST ÕEMEEST

LEONID LÕUGAS't

mälestavad leinas.

JAAN IGAV abikaasaga
AUGUST IGAV perekonnaga
HERMAN IGAV perekonnaga
VOLDEMAR IGAV perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUNUD KALLIST SUGULAST JA SÕPRA

LEONID LÕUGAS't

sündinud 22. septembril 1910 Saaremaal, Mustjalas
surnud 1. märtsil 1981 Torontos

mälestavad leinas

SUNTA UUSTALU perega Murillos
AGAFIA TARVIS Thunder Bays
JAAN LOODUS perega
ELISAVETA ALLER
OSKAR PIIK abikaasaga
JOHANNES ROSIN abikaasaga
ARKADI ROSIN abikaasaga
HEINRIH ARRO abikaasaga
LEONHARD AIDAMETS abikaasaga
EDUARD SOORSK perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUNUD KAUAAEGSET SÕPRA

LEONID LÕUGAS't

mälestavad leinas

R. PASS perekonnaga
H. VOKSEPP abikaasaga
S. KALLAS abikaasaga

Puhka rahus!

ARMAST TÄDI, VANATÄDI JA SUGULAST

ELVINE RAND-WUNDERLICH'i

sündinud 26. veebruaril 1888 Virumaal
surnud 27. veebruaril 1981 Charleston'is, S.C.

leinavad

BENITA VOMM laste ja lapselastega
SUGULASED Eestis ja Kanadas

Head sõpra ja endist korteriperemeest

LEONID LÕUGAS't

mälestavad kurbuses

HILDA, MAIE, BRUNO

Puhka rahus
võõras mullas!

Kauaaegset sõpra

LEONID LÕUGAS't

mälestavad

AUGUST, NIINA ja DAVID

Verneri Louhivuori mälestuseks

Elupõline Soome peaskaut, pastor Verneri Louhivuori lahkus jõulude aegu 94 aastasena Kõigevägevaima kutsel, astudes kõrgeimasse teenistusse.

Tema oli suur Eesti sõber. Eesti iseseisvuse aastail oli ta tihedais sidemeis oma Eesti ametivendadega, eeskätt Peeter Põlluga. Oli „Postimehe" lugeja. Ühes viimases kirjas ta märgib, et on minu mälestusraamatud lause lauselt läbi lugenud, kuid tulnud siiski ka rohkesti sõnaraamatut kasutada, et kõik oleks selge.

Meie sõprussidemed algasid 1930. a. Kangasala suurlaagris, kus oli ka meie 40 pealine skaudiüksus. Meiepoolsel vastuvõtul ta võttis sõna, kõneldes Eesti-Soome koostöö tähtsusest, kinnitas mulle kui Eesti laagrijuhile rinda Soome skautluse teenetemärgi.

Eesti vabaduse aastail kohtusime veelkordselt 1939. a. jaanuaris Soome skaudijuhtide talipäevadel Lahtis ligemale 500 osavõtjaga. Kohal oli ka noortejuhataja kol. J. Vellerind. Elasime kaasa ka läbi öö kestnud Soome skaut. peastaabi ja malevajuhtide (piiri-johtajad) aasta peakoosoleku, kus ka kõige delikaatsemaid küsimusi arutleti. Lõpupäeval oli välitreening suurel soisel lumeväljakuil veokoertega. Viimaks istus ka ülijohataja Louhivuori ise paadikujulisel kelgupõhjal ja koerad tõmbasid tema suure kiirusega läbi „ohtlikust lumeväljakust", just kui aimates kellega neil tegu on ... Mälestused ei kustu.

Meie viimane kohtumine leidis aset suurel skautluse 50. a. ja Baden-Powelli 100. a. juubeli jamboreel 1957. aastal Inglismaal Birminghami lähedal Sutton--Goldfieldi pargis. Louhivuori külastas Soome laagri juhtkonnaga meie 6-rahvuse laagrit, kus lehvis ka meie rahvuslipp, peatudes pikemalt Eesti laagris.

Hetki hiljem delegaatide laagris oli mul meeldiv võimalus tutvustada Louhivuorit meie Londoni saadiku A. Tormaga, kes meid külastas.

Torma küsis, kas olete senaator Louhivuori? — Vastus oli ühesõnaline: — „Vend". Teatavasti oli senaator Louhivuori meie vabadussõja aegadel Soome abistamiskomitee esimees.

Olgu vaid märkida, et Verneri Louhivuorile on annetatud Eesti skautluse kõrgemad teenetemärgid nii Eestis kui ka hiljem paguluses.

Jõudnud 88 eluaastasse kirjutas ta, et ta ei ole enam aktiivne peaskaut, küll aga on tegev Pühajüri Gildis, selle liikmeteks on endised skaudid 1910—1917. aastates. Sedamööda kuulus ta oma surmani endiste skautide-gaidide rahvusvahelisse sõpruskonda (IFOFSAG).

Tema julgustavais kirjades põhjendades ka ilmekalt, avaldas ta korduvalt veendumust, et ka Eesti vabadus jälle taastatakse.

Temast on jäänud kaunid, kustumatud mälestused.

Puhka Sa rahus, hea ja ustav aatekaaslane ja sõber.

Herbert Michelson

● Veebruari teisel poolel pidas kirjanik Arvo Mägi Uppsala Pensionäride Ühingu iganädalalisel koosviibimisel Eesti Kodus ettekande kolmest hiljuti juubelit pidanud kirjanikust — August Mälgust, Bernard Kangrost ja Kalju Lepikust. Näidetega kirjanike loomingust illustreerisid ettekannet Ellen Lindvere ja Arvo Mägi. Uppsala Pensionäride Ühingul on 85 liiget, igal nädalal toimuvast kokkutulekust võtab osa umbes 35 liiget. Praegu on ühingu esimeheks Helene Laadi, sekretäriks Kaarel Vahtras.

Meeleolukas aktus Londonis

Kaljo Loone Eesti Seltsi esimeheks

LONDON, Ont. — Londonis, Ont. pühitseti Eesti Vabariigi 63. aastapäeva Eesti Seltsi poolt korraldatud piduliku aktusega pühapäeval, 22. veebruaril Trinity koguduse ruumides. Aktusele oli kogunenud üle kuuekümne inimese, nende hulgas külalisi Sarniast, Torontost, Ottawast ja mujalt. Külaliskõnelejaks oli prof. Karl Aun Waterloost.

Aktus algas lipu sissetoomisega, mille järele lauldi ühiselt lipulaulu „Eesti lipp". Avasõnad ütles Eesti Seltsi esimees Kaljo Loone, tutvustades aktusekõnelejat professor-emeeritust Karl Auna, endist rahvusvahelise õiguse ja võrdleva riigiteaduse õppejõudu Wilfrid Laurier'i ülikoolis Waterloos.

Prof. Aun oma sisukas kõnes nentis, et võitlused, mis toimusid Eestis rohkem kui 750 aastat tagasi, on jätnud oma mõju tänapäevani.

Pärast vägeva Rooma riigi lagunemist tekkinud lääne-euroopa kultuur kandus ka Eestisse ja aastasadade viisi olid Narva jõgi ja Peipsi järv Ida- ja Lääne-Euroopa piiriks. Kuigi Eestist käisid üle hävitavad sõjad ning rahvas oli raskes orjuses, jäi Eesti kultuuriliselt läände ka siis, kui ta paarsada viimast aasta oli poliitiliselt Venemaa osa. See ajalooline pärand võimaldas eesti rahvale möödunud sajandi teisel poolel majandusliku, kultuurilise ja haridusliku ärkamise, olles peateguriks, et Eestist sai iseseisev, sõltumata lääne-europalik vabariik.

Kõneleja puudutas muuhulgas ka veel eestluse probleeme, mis tekkisid 37 aastat tagasi, kui meie rahvas löödi kaheks osaks. See tõi shoki, millest me pole veel üle saanud.

Sõjajärgsest viletsusest ja lootusetusest on kodumaal kuidagi üle saadud ja tänu lääne-euroopalikule tagapõhjale on rahvuslik kultuurilooming jälle jalule seatud,

ning eestlaste tehniliste teadmiste järgi on nõudmine nii idas kui läänes. Võõrsile saabunud rahvaosa on igal pool jõudnud enneolematule majanduslikule õitsengule ja jõukusele. Auto aitas meid omal ajal koos hoida ja ilma autota ehk ei oleks Seedriorutki saanud olla. Nüüd on tulnud ka lennuajastu eestlusele abiks, tuues tuhandeid eestlasi üle maailma kokku Eesti Päevadeks. Tuleks leida veel rohkem uusi teid ja võimalusi, et ka kolmanda ja neljanda generatsiooni järglased leiaksid tee oma „juurte" juurde.

Aktusekõnele järgnes langenud kangelaste mälestamine. Hardas vaikuses deklameeris Kadri Reikman oma ema luuletuse „Mälestus".

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas läkituse luges ette Leonhard Kahro, ja seltsi abiesimees Väino Einola luges saabunud kirjalikud tervitused St. Catharines'i, Hamiltoni ja ja Ottawa Eesti Seltsidelt.

Järgnevas eeskavalises osas deklameeris Melanie Purres Betti Alveri luuletuse „Puust palitu". Selle järele laulis õpilaskoor koolijuhataja Valdek Lenki juhatusel kaks laulu: J. Zeigeri „Õitse maa ja müha meri" ja R. Pätsi „Meie laul". Väikene Debbie Anderson laulis veel julgelt A. Kiiss'i „Mu koduke on tilluke". Edasi esitasid täienduskooli õpilased Jack Purres, Debbie Anderson, Peeter Paas, Kadri Reikman ja Peeter Terri Helle Reikmani luuletuse „Muinasmaa" ja eeskava lõpuks laulis õpilaskoor J. Aaviku „Hoia, Jumal, Eestit". Klaverisaatjana tegutses täienduskooli õpetaja Karin Terri.

Meeleolukale aktusele ütles lõppsõna seltsi kirjatoimetaja Paul Rohunurm. Aktus lõpetati Eesti hümni laulmisega ja lipu väljaviimisega. Järgnes koosviibimine kohvilauas.

☆

Londoni, Ont. Eesti Selts pidas oma korralise aasta-peakoosoleku pühapäeval, 8. veebruaril s.a. Kinnitati tegevus- ja kassa-aruanded ja valiti juhatus koosseisus: Kaljo Loone —esimees, Väino Einola — abiesimees, Osvald Kõpper — kassapidaja, Paul Rohunurm — kirjatoimetaja ja Lembit Tõnnis — ametita liige. Juhatusliikme kandidaadiks jäi dr. Jaak Purres.

Revisjoni-komisjoni valiti Ernst Reima ja Kaljo Akkerta, kandidaadiks sai Harry Raudvee.

Esindajaks Sihtasutus Seedrioru juhatusse jäi edasi Väino Einola ja tegevliikmeteks olid nõusoleku andnud: Väino Einola, Fanny Karu, Osvald Kõpper, Kaljo Loone, Asta Loone, Karl Martin, Jaak Purres, Valdeko Reikman, Paul Rohunurm, Endel Rätsep, Lembit Tõnnis ja Artur Vaarf.

Vajatakse
NOORMEEST või TÜTARLAST kes on huvitatud LINOTYPE ja FOTO TRÜKILADUMIST õppima. Eesti keele oskus tarvilik.
Tel. 366-9887.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8
Tel. 466-1951 või 466-1502
Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

4812 YONGE STREET
(Sheppardi lähedal)
221-1159
R. S. KANE
Funeral Directors
WILLOWDALE ONTARIO

ondonis

eheks

**ti Eesti Vabariigi 63. aas-
u aktusega pühapäeval, 22.
ele oli kogunenud üle kuue-
ast, Torontost, Ottawast ja
Waterloost.**

ste Kesknõukogu Kanadas
luges ette Leonhard Kah-
tsi abiesimees Väino Eino-
saabunud kirjalikud tervi-
Catharines'i, Hamiltoni ja
a Eesti Seltsidelt.
nevas eeskavalises osas
eeris Melanie Purres
lveri luuletuse „Puust pa-
Selle järele laulis õpilas-
oolijuhataja Valdek Lenki
el kaks laulu:
i „Õitse maa ja müha
R. Pätsi „Meie laul".
Debbie Anderson laulis
lt A. Kiiss'i „Mu koduke
". Edasi esitasid täiendus-
ased Jack Purres, Debbie
Peeter Paas, Kadri Reik-
Peeter Terri Helle Reik-
letuse „Muinasmaa" ja
lõpuks laulis õpilaskoor
„Hoia, Jumal, Eestit".
atjana tegutses täiendus-
aja Karin Terri.
ukale aktusele ütles lõpp-
i kirjatoimetaja Paul Ro-
Aktus lõpetati Eesti hüm-
ega ja lipu väljaviimise-
es koosviibimine kohvi-

★

Ont. Eesti Selts pidas
alise aasta-peakoosoleku
i, 8. veebruaril s.a. Kin-
evus- ja kassa-aruanded
uhatus koosseisus: Kaljo
simees, Väino Einola —
, Osvald Kõpper — kas-
Paul Rohunurm — kirja-
ja Lembit Tõnnis — ame-
Juhatusliikme kandidaa-
. Jaak Purres.
i-komisjoni valiti Ernst
Kaljo Akkerta, kandidaa-
arry Raudvee.
ks Sihtasutus Seedrioru
jäi edasi Väino Einola
kmeteks olid nõusoleku
äino Einola, Fanny Ka-
Kõpper, Kaljo Loone,
e, Karl Martin, Jaak
aldeko Reikman, Paul
Endel Rätsep, Lembit
Artur Vaart.

Vajatakse
EST või TÜTARLAST
vitatud LINOTYPE ja
ÜKILADUMIST õppi-
keele oskus tarvilik.
Tel. 366-9887.

s kujunenud

ropolitan Torontot
sioonidega.
ritud personal ja

ON
LTD.
ector
4X 1K5

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

1502
sündmuseks.
k, nahktööd,
keelt.

221-1159

ONTARIO

Virulaste ja nende sõprade kokkutulek

Virulaste ja nende sõprade kokkutulek jõuab lähemale. Perenaistel on toitlustamist kavandades vaja teada osavõtjate arvu ja seetõttu on viimane mõeldav tähtpäev pääsmete lunastamiseks neljapäev, 12. märts. Pääsmed on siis veel müügil Eesti Majas kl. 8—10-ni õhtul ja pärast seda ei ole kahjuks enam võimalik pääsmeid saada.

Korraldajate hulgas on inimesi kõigist neljast Virumaa ilmakaarest ja nad on kokkutuleku nii kavandanud, et osavõtjatel jääb aega omavaheliseks vestluseks kui ka eeskava jälgimiseks. Esinejate hulgas on nii noori kui ka vanemaid virulasi. Toidulaud peaks rahuldama kõiki osavõtjaid.

Virulaste kokkutulek toimub 15. märtsil kl. 2 p.l. Tartu College saalis, 310 Bloor St. Pääsmeid on võimalik osta Abistamiskomitee ärist ja neljapäeva õhtuti Eesti Majas.

15. märtsil toimub Torontos virulaste pidu. Pildil organiseeriv toimkond ettevalmistusi tegemas, esireas vasakult Silvi Verder-Terts, Jaan Vaikla, Evi Kilu ja Alfred Sepa, seisavad vasakult Juhan Laanes, Ilse Pilvet, Leili Terts, Erik Verder, Vaike Purga, Elna Libe ja Hugo Valter. Foto: Vaba Eestlane

Muusika- ja luulevõistlused

Eesti Kunstide Keskuse muusika- ja luulevõistlused toimuvad laupäeval, 14. märtsil, alates kell 11 hommikul Torontos Vana Andrese kiriku saalis.

Zhüriisse kuuluvad Inga Toi ja Peeter Tammearu — klaver; Aarne Tammisaar — keelpillid ja muud instrumendid; Irene Loosberg — laul; Valve Andre või Lydia Vohu — luule deklamatsioon; Silva Peek — eesti keele puhtus.

Esmakordselt on võistluste kavas noorte luulelooming, mida luuletajad enamuses ise ette kannavad. Deklamatsiooni alal esinevad nii üksikvõistlejad kui ka luulegrupid. Erilist rõhku pannakse sel aastal eesti keele hääldamise puhtusele.

Informatsioon: Margit Viia (muusika) tel. 222-6359, Anne Täll (luule) tel. 755-1075.

MÜÜA SUVEMAJA

Rice Lake'is (90 miili Torontost, Hwy. 45) 50 ja 150 jalane rannakrunt. 4 magamistuba, 2 rõdu, soe vesi, septic tank ja kaev. 2 paadikuuri, ühel nendest 1-magamistoaga korter teisel korral. Mõlemad majad isoleeritud. Hind kokkuleppel.

Helistada igal ajal tel. 769-8691

Õlifirmad teenisid miljardeid

OTTAWA — Kanada föderaalvalitsus on avaldanud rapordi, mille kohaselt suured õlikompaniid on teinud kokkuleppeid õlihinna suhtes, mis on läinud tarbijatele maksma miljardeid dollareid. Uurimise õlikompaniide tegevuse kohta on teostanud tarbimise küsimuste ministeerium, kes alustas sellega juba 1973. aastal. Raport õlikompaniide tegevuse kohta tehti Ottawas avalikkusele kättesaadavaks möödunud kolmapäeval. Kanada energiaminister Marc Lalonde mainis Calgarys peetud kõnes, et Alberta valitsuse otsus õliproduktsiooni vähendamiseks Albertas toob kaasa mitmesuguseid ebameeldivaid tagajärgi, takistades ka tööstuste tegevust. Alberta kärpis teatavasti oma õli produktsiooni 5 protsendi võrra, et sundida Kanada keskvalitsust oma ranget energiaprogrammi muutma ja Alberta provintsile järelandmisi tegema.

EESTI SIHTKAPITAL
KANADAS

**Annetused ja testamendipärandused on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.**

958 Broadview Ave. Toronto.
Ont. M4K 2R6

MÜÜA

täielik EESTI MARGIKOGU

Kirjad sit. märgusõnaga „Margikogu"

Mütoloogia sümpoosion kujuneb sisukaks ürituseks

I mütoloogia sümpoosion, mille Eesti Kirjanduse Sõbrad (EKS) korraldab koos Toronto ja Columbia ülikoolidega, on kujunenud sisutihedaks ja huvipakkuvaks sündmuseks kõigile eestlastele, kes oma rahvuse eksistentsi juurtest tahavad teadlikuks saada. Sümpoosioni käendajaiks on Toronto Ülikool, Soome haridusministeerium, Akadeemiline Kodu ja AABS.

Sümpoosioni esimesel päeval esitatavaid Lennart Meri filmide ingliskeelseid ümbertöötlusi kommenteerib ja tutvustab Helsingi Ülikooli antropoloogia professor ja Soome Filmiarhiivi direktor dr. Olli Alho. Temalt on ka teine loeng laupäeva ennelõunases loengute grupis „Soome-ugri rahvaste mütoloogia", samuti on ta üks pühapäeva pealelõunase laudkonnavestluse „Mis on uus rahvalaul ja mütoloogia" liikmeist.

Dr. O. Alho on lõpetanud Turu ülikooli võrdleva usundi, kirjanduse ja teoreetilise filosoofia alal, saavutas samas litsendiaadikraadi ja 1976. a. filosoofia doktori kraadi. On olnud õppejõuks Turu, Jyväskylä ja Helsingi ülikoolides õpetades rahvaluulet, usundilugu, etnoloogiat, võrdlevat religiooni ja rahvaluulet. Selle kõrval on ta olnud Soome Filmiarhiivi liige ja praegune juhataja, aga ka paljude soome kultuuriliste eesmärkidega organisatsioonide liige.

Temalt on ilmunud arvukalt uurimusi mitmesuguste etnograafiliste ja rahvaluuleteaduse alal, uurides soome-ugri kõrval ka aafrika primitiivsete rahvaste uskumisi.

Dr. Michale Branch on Londoni (Inglismaa) ülikooli slaavi ja Ida-Euroopa uurimuste kooli juhataja ja on olnud seotud soome-ugri rahvaluule aladega. Ta on toimetanud soome rahvaluule antoloogiat (ingliskeelet), toimetanud soome-ugri rahvaste rahvaluule väljaandmist, on elanud Soomes ja valdab ka soome keelt. Selles tegevuses on ta tutvunenud dr. F. Oinasega, kes iseloomustab inglise teadlast väga hea loengupidajana.

Tema teema „Ühe rahva kujundamine" käsitab Soome Kirjanduse Seltsi 150 aasta tegevust. Selles on soome iseseisvumise lugu, rahvaluule kogumise ajalugu, mis põhjustas Soome Kirjanduse Seltsi asutamise, mis õhutas ka dr. Faehlmanni jt. Eestis samasuguse tegevuse alustamiseks.

Kolmas kaugemalt tulev loengupidaja on dr. F.J. Oinas Indiana ülikoolist, kus ta on slaavi keelte, kirjanduse ja uural-altai uurimuste professoriks.

Tema teaduslike uurimuste loetelu võtab äsja (Kölnis) ilmunud bibliograafias üle 30 lk. F. Oinase esimene loeng on siberi rahvaste mütoloogiast ja teine soome ning eesti eeposed.

Neljas on antropoogia professor Peter Such York ülikoolist, kes kirjutades Kristi Alliku doktoritööle, ooperile Kalevipojast librettot, on seotud eesti rahva eeposega ja vaatleb seda pealkirja all „Vana vein uues pudelis". Ta on väga huvitavalt näinud, mis eeposes on Kreutzwaldil rahvaluule ja müüt. Tööülesanne librettoga on tema huvi laiendanud ka soome rahvaluule vastu.

Viimane loeng on meie ühiskonnas hästi tuntud dr. R. Toilt, mis käsitleb äikselitaaniat helilooja Veljo Tormise loomingus. Ettekannet täiendatakse näidetega helilindilt. Kõik lektorid kuuluvad ka laudkonnavestluse liikmeskonda.

Toronto ülikool on sümpoosioni käendajaks ja ülikooli Community Relations koordinaator Marvi Ricker on juba mitu päeva eeltöid teinud vajalike ruumide muretsemisega, samuti on ülikool võtnud selle tutvustamise oma etnokultuuriliste ürituste hulka, millist informatsiooni levitatakse ülikoolisiseselt ja etnilisele ajakirjandusele.

Esimese päeva filmietendused toimuvad Toronto Ülikooli Medical Building'is, ruum 3153, kuhu on oodata ka Toronto soomlasi, kel on tihe koostöö Ontario Multicultural History Society'ga.

Laupäevane programm hõlmab kogu päeva. Lõuna võimaldatakse ülikooli juures (osavõtja lisamaksu eest). Sel ajal on ettenähtud pidukõne ja laulab „Jaaniku" grupp eesti rahvalaule. Pärast laudkonnavestlust on veel väike vestlustund, kus sama grupp laulab.

Pühapäeval on loeng, näitused ja filmietendused Tartu College'is. Pühapäevane loeng on F. Oinaselt „Rahvausundi küsimusist". Filmidest etendakse pärastlõunal kaks enne II maailmasõda tehtud soome etnograafilist filmi, üks neist, millel juhuslikult kohatakse ka üht eestlast, on esimene sellelaadiline maailmas, tehtud 1917.

Kavas on veel videofilmide vaatamine ja töögruppides töötamine, kus juhendajaiks on dr. O. Alho ja dr. F. Oinas.

Samuti on korraldatud näitus soome-ugri uurimusi käsitlevaist raamatuist, mida Soome Kirjanduse Selts on juba mõnel määral Torontosse saatnud.

Osavõtt kõiki üritusi katvaist sündmusist üldpääsmega maksab $20, üksikpäevadele ja erisündmustele on võimalik ka üksikpääsmetega sisse saada. Korraldajad soovitavad siiski eelregistreerimist (tel. 766-1363, 766-0203), kuna ruumide suurus piirab osavõtjate arvu. Kuid korraldajad juhivad selle sündmuse suurusele ja sisukusele veelkordset tähelepanu, sest nii suurt ja eesti kultuurile tähelepanu osutavat sündmust on ikkagi vaid harva võimalik korraldada.

**INCOME TAX PREPARATION
MARK TUOMOLA, B.A.
191 Eglinton Ave. E., room 206**
— Soome Ühispanga maja
Tel. 488-1801
Töötanud 1973. a. alates

Konservatiivid toetavad Trudeau ettepanekut

OTTAWA — Kanada konservatiivide parteisse kuuluv parlamendiliige George Hees, kes kuulus omal ajal John Diefenbakeri valitsusesse, tähendas Ottawas antud intervjuus, et ta ei saa toetada konservatiivide partei juhi Joe Clarki poliitikat põhiseaduse äratoomiseks Inglismaalt ja nõuab selle küsimuse hääletamisel konservatiivide parteisse kuuluvatele parlamendiliikmetele vabade käte andmist. Varem on konservatiivide esindaja parlamendis William Yurko, kes esindab East valimispiirkonda, maininud, et ta ei poolda oma parteijuhi seisukohti põhiseaduse äratoomise küsimuses ja hääletab liberaalide valitsuse ettepaneku poolt.

Eesti Kunstide Keskus tutvustab soome skulptuuri

Pühapäeval, 15. märtsil kell 3 p.l. toimub Eesti Maja väikeses saalis EKK korraldusel näitus ja filmiõhtu Soome skulptori prof. Armas Hurti töödest ja pronksi valamise menetlusest „Kuidas valmib skulptuur". Film on tehtud Soomes ja auhinnatud Pariisis.

Soome skulptuur omas põhjamaisuses ja karguses on silmapaistvamaid maailmas ja on Soomes kõikjal aukohal. Seda märkab vennasrahva maa külastaja kohe, silmitsedes avalikke väljakuid, kalmistuid, parke, moodsaid ehitusi jne.

Prof. Armas Hutri tänapäeva skulptorina on üks parimaid. Ta on sündinud Soomes 1922. Õppis Soome Kunstiakadeemias, täiendas end skulptori alal Pariisis, siis Rootsis, Norras, Taanis, Saksamaal, Austrias, Kreekas ja Itaalias. Tal on olnud rida iseseisvaid näitusi, viimane neist Floridas, millele peatselt järgneb näitus New Yorgis.

Hutri loomingus peegeldub ulatuslik skaala alates büstidest, edasi loomariigist, siis monumendid Soome avalikes kohtades, arhitektuuris, kalmistuil.

Tutvuda isiklikult Armas Hurtiga EKK õhtul on erakordne juhus nii meie kui ka soome publikule Torontos.

**KÕIKIDEKS
KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO.
Ltd.
"INSURANCE"**
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja
653-7816

**Väiksemaid
REMONTTÖID**
majade juures:
elekter, torud, puutööd jne.
Helistage — J. MEIUSI 225-3283

Finnair kostitas eestlasi

Rohkearvuline osavõtt Soome õhtust Toronto Eesti Majas

Möödunud esmaspäeval kutsus soome lennuliin Finnair eestlased nende poolt korraldatavale Soome õhtule. Eestlased täitsidki Eesti Maja suure saali, kus neid rikkalikult kostitati lennuliini Toronto esinduse teenistujate poolt skandinaavia võileibade, kohvi ja jookidega.

Õhtu avamisel Finnair'i Toronto esinduse uus juhataja Ilkka Mitro, kes on sellel kohal olnud alles mõned kuud, ütles, et Finnair on ainus lennuliin, mis peab otseühendust Skandinaaviaga.

Ta rääkis grupisõitudest, mis toimuvad eeloleval suvel Torontost ja maksavad Helsingisse $788.

Kuigi lennuk väljub Montrealist, kuulub sõit sinna ja majutus hinna sisse. Apex-hinnad on veidi kõrgemad, kuid hõlmavad 7—90 päeva. I. Mitro ütles, et seitse ööd Helsingis Continental hotellis maksavad $255. Lõpuks ta ütles, et Toronto ja Montreali lennuliini esindustes on kummaski seitse teenistujat.

Torontos on Finnair'i vahendajaiks Kiwi Travel, Koho, Astro ja Sky-Train reisibürood.

Ülejäänud kava oli rikkalik, esitati kaks turismifilmi Soomest, Hannu Lambert esitas akordionil suure meisterlikkusega soome meloodiaid nii kergemas kui ka tõsisemas zhanris, lauldes mõnele kaasa. Settlement Dancers nimeline rahvatantsutrupp esitas valiku Euroopa ja Põhja-Ameerika mandri tantsudest.

Osavõtjate vahel loositi välja väga rohkelt ukse-auhindu, muuhulgas kauneid Iittala klaastooteid.

Viimaseks kava numbriks oli lõbusaloomuline turismifilm jõuluvanast, kes oma teekonda alustas Soome põhjapoolseimast osast kuni jõudis lõunasse.

Eestlaste huvi sellelaadilise sündmuse vastu oli väga suur, kuna filmipildi ja muusika kaudu tutvuneti Soome looduse, inimese ja ümbruskonnaga, mis oli tõesti kaunis, et reisi sinna oma plaanidesse võtta.

Eelteade

Eesti Liit Kanadas Esinduskogu koosolek toimub laupäeval, 28. märtsil s.a. kell 1.00 p.l. Torontos, Eesti Majas. Loodame, et nii meie organisatsioonide esindajad kui ka isikud huvitatud ELK tegevusest tulevad välja sellele koosolekule, et kaasa aidata uute programmide ideestamisele ning läbiviimisele.

ELK juhatus

SUUR SKANDINAAVIA MÖÖBLI VÄLJAMÜÜK

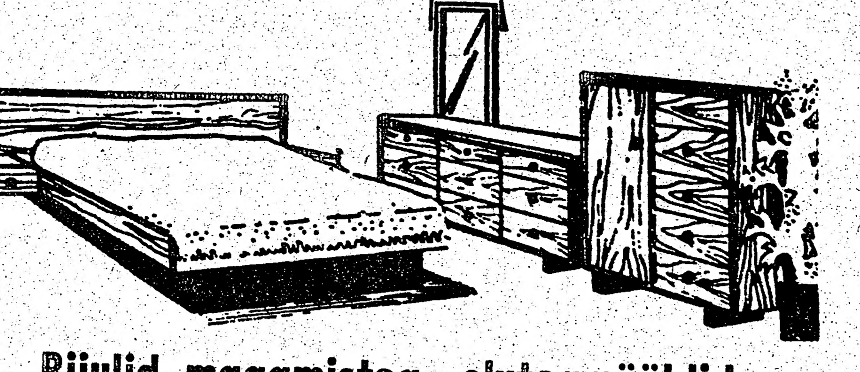

Riiulid, magamistoa-, elutoamööblid, lambid jm.

Suletekid ja tekkide katted jm.

Avatud: esmasp., teisip., neljap., reedel 9—9, kolmap., laup. 9—5

Astuge sisse ja vaadake ringi!

Nolte

SWEDISH FURNITURE HOUSE

495-6016

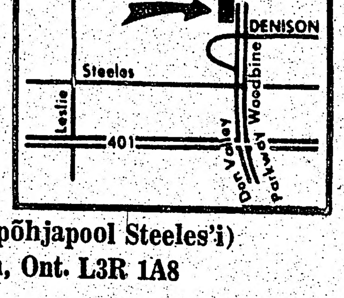

7498 Woodbine Ave. (½ miili põhjapool Steeles'i)
Markham, Ont. L3R 1A8

M.T.
MANKIN
REAL ESTATE
REALTOR

MARK T. MANKIN REALTOR
2670A Yonge St. (at Lytton Blvd) Toronto M4P 2J5
Kinnisvara ostu või müügi korral helistage
TOOMAS MANKIN, tel. 487-4477, kodus 447-2017

FINN TASTE BAKERY
7 Grantbrook Ave. (Finch Plaza)
(Finchi nurgal, Bathursti ja Yonge vahel)
TELEFON 225-0824
Pagariäri neile, kel on peen maitse
Äri avatud: teisip., kolmap., neljap. 9—6; reedel 9—7, laup. 9—4.
(Esmaspäeviti suletud)

Läti äri
DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS
9 Queen St. E. Toronto — Tel. 368-5011
Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põimimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame). ★ SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA ★ Kanvaa mitmes värvis — SOODSAD HINNAD. Avatud: esmasp.—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4. Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. Tel. 469-2205, kell 3—5 p.l.

SPORT

Robert Vellend Lõuna-Ontario meister

Vaatamata soojale ilmale ja vähesele lumele peeti Lõuna-Ontario murdmaasuusatamise meistrivõistlused siiski ära. Need toimusid möödunud laupäeval Midlandi suusaklubi lühendatud radadel.

Võistlusklassis tuli esikohale päeva kõige kiirema ajaga Robert Vellend, teiseks Dan Mallett ja kolmandaks Dave Saunders.

Noorte klassi võitis John Rutherford. Allan Mägi tuli teiseks.

Nooremate veteranide klassis tuli päeva teise kõige kiirema ajaga esikohale soomlane Ossi Juola. Vanemate veteranide klassi võitis Kauko Riihiaho.

Estonia Ontario korvpallimeistriks

Ontario meistriks amatööride korvpallis tuli viiendat aastat järjest korvpallimeeskond Estonia, kes võitis finaalis Windsor Yankees'i nimelise meeskonna 119:80. Estonia esindab Ontariot Edmontonis 20.—22. märtsini toimuvatel Kanada meistrivõistlustel.

Estonia treeneriks on eestlane Harry Liiv ja meeskond rajati aastaid tagasi eestlastest koosneva meeskonnana. Nüüd on aga sinna järele jäänud ainult üks eestlane — Hamiltonis elav Indrek Kongats, kuna kõik teised on kanadlased. Kanada ajalehtedes mainitakse, et Estonia amatööride meeskonnas võitlevad sportlased on kõik erakordselt edukad oma erialadel. Nii on Jamie Russell Hamiltonis arst, Bob Sharpe Guelphis keskkooli õpetaja, Wayne Allison võimlemisõpetaja Sheridan College'is Oakvilles, Mike Frisby aktsiate ekspert Kitcheneris, Phil Schlote Ontario Amatööride Korvpalliühingu tehniline direktor, Val Pozzan George Brown College'i kehalise kasvatuse osakonna abijuhataja, Pat Brill-Edwards kolmanda aasta arstiteaduse üliõpilane McMasteri ülikoolis, Phil Smith Oakvilles keskkooliõpetaja, Robb Stewart Torontos advokaat, George Rautins (lätlane) ühes pangas arveosakonna juhataja, Peter Misikowetz ettevõtte McDonald's Canada abipresident ja Indrek Kongats Hamiltonis ühe ettevõte osakonna mänedzher.

Spordimärkmik

Austraalias, Sydneys peetud kergejõustikuvõistlusel saavutas soomlane Rauli Pudas teivashüppes 5.50. Samal ajal Soomes, Vierumäel peetud sisevõistlustel hüppas Tapani Haapakoski uueks Soome siseteivashüpperekordiks 5.46.

☆

Itaalias, Milanos peetud kergejõustikuvõistlustel asus tänavust edetabelit juhtima kuulitõukes ameeriklane Brian Oldwield, kes tõukas 21.31. Kõrgushüppes oli parim poolakas Jacek Wzsola tagajärjega 2.26, teine ameeriklane D. Stones 2.23. Teivashüppes ameeriklane Tom Hintnaus 5.40, kuna möödunud suve olümpiavõitja poolakas W. Kozakiewicz ei saanud üle algkõrgusest, milleks oli 5.20.

☆

New Yorgis, Madison Square Gardenis tehti sisekergejõustikuvõistlustel kaks uut maailmarekordi. Tansaanlane Suleiman Nyambui võitis 5000 m ajaga 13.20,4 ja ameerikalane Donald Paige 1000 jardi ajaga 2.04,9. Endised tippmargid olid Emiel Puttemansi 13.20,8 (ehtud 1976 ja ameeriklase Mark Winzenriedi 2.05,1 (1972).

☆

Eeloleval sügisel, 25. sept. 15. oktoobrini toimub I Transameerika velotuur. Start on Ottawas, finish Miamis. 2000 km pikkune rada on jagatud 15 etapiks, läbib 32 suurt linna (Montreal, Boston, New York, Philadelphia, Baltimore, Washington jt.). Starti on kutsutud 20 kuuelist amatöörmeeskonda, nende hulgas Aafrika ja Aasia koondised. Velotuuri korraldajad on Kanada ja USA jalgrattaliit, millised on ühed maailma vanimad, asutatud vastavalt 1882 ja 1888. USA-s on 1412 selle ala harrastajate klubi 10.000 võistlejaga, lisaks paar miljonit tervisejalgratturit. N. Liidu ja Poola jalgratturid on juba andnud nõusoleku esinemiseks.

☆

Praegu äratab imestust, millest on tingitud kõrgushüppajate sagedased jalavigastused. Sellele küsimusele otsib vastust Ida-Saksamaal moodustatud spordiarstide ja treenerite komisjon. Saksa parimaist kõrgushüppajaist tuli just nüüd uuesti võistlema pool aastat jalavigastuse tõttu eemal olnud Rolf Beilschmidt. Nüüd langes välja olümpiavõitja Gerd Wessig.

RISTSÕNA Nr. 1054

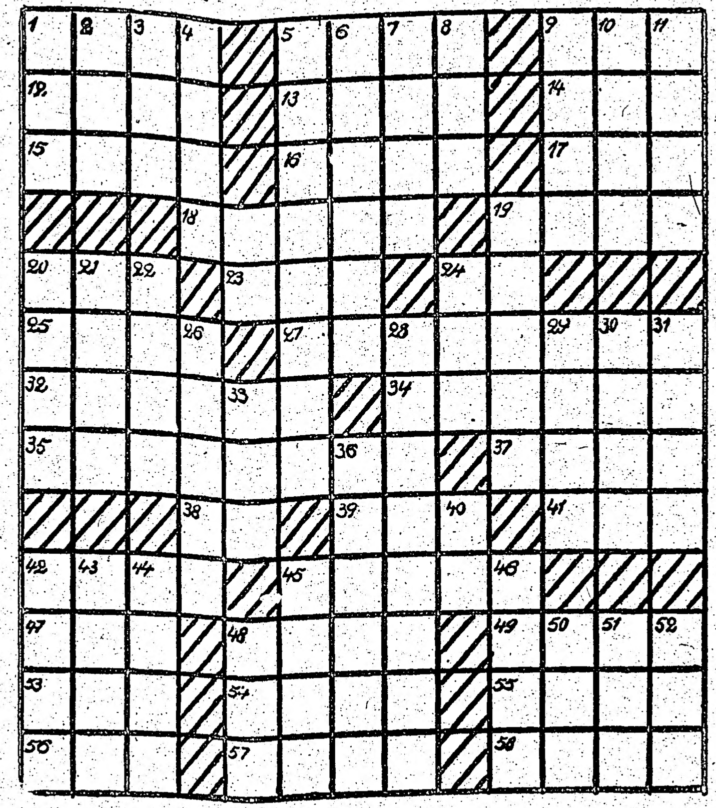

Põikread: 1. Tõsiasi, 5. Isa, taat, 9. Veelind, 12. Kohanimi Pärnumaal, 13. Üksiklane, 14. Rumeenia raha, 15. Looma häälitsus, 16. Kala, 17. Laskma, lubama — inglise keeles, 18. Heliplaatide firma, 19. Aurumasina leiutaja, 20. Ühenda, 23. Kolm järjestikku asuvat tähte, 24. Hõige, 25. Tegelane O. Lutsu teoses, 27. Lõunapoolsetes maades kantav peakate, 32. Eesti sportlane, kes võitis kuldmedali Briti „Commonwealthi" mängudel, 34. Rooma kuldraha, 35. Koht, kus on kuum töötada, 37. Mägede vahel, 38. Isiklik asesõna, 39. Küsima — inglise keeles, 42. On keskpäeval kõige lühem, 45. Sõber — itaalia keeles, 47. Soome kirjanik, 48. Mehenimi, 49. Male suurmeister minevikus, 53. Mehenimi lühend, 54. Omal ajal Eestis esinenud elukutseline maadleja, 55. Kreeka sõjajumal, 57. Puudega ala, 58. Isiklik asesõna.

Püstread: 1. Tänav Tallinnas, 2. Puuvili, 3. Sidesõna vene keeles, 4. Võõrpärane mehenimi, 5. Eesti rahvuslik tegelane Kanadas, 6. Väike lüüriline aaria, 7. Köögiriist, 8. Toimik, 9. Koha määrsõna, 10. Eesti näitlejatar, 11. Siduv ja kinnitav materjal, 19. Ühe Eesti linna nimi saksa keeles, 20. Kääne eesti keele grammatikas, 21. Kohanimi Virumaal, 22. Ühel sugulasel, 24. Araabia nimi, 26. Kella osa, 28. Mari, 29. Soome mehenimi, 30. Nelinurk, 31. Osasse, 33. Kanada juustusort, 36. Riidesort, 40. Kaaluühik, lüh., 42. Kõht, 43. Hüüe, 44. Geomeetriline kujund, 45. Hinnaline ese, 46. Tärkav vili, 48. Inglise mehenimi, 50. Spetsiaal, 51. Kümme ühes võõrkeeles, 52. Üks vanemaist.

VÄÄRTUSLIKUM KINK
MAALIKUNSTNIK
ÕLIMAAL SÜMER
SAARNIIT STUUDIOST
567 ROEHAMPTON Ave.Toronto.Tel.488-5895

RISTSÕNA NR. 1053 LAHENDUS

Põikread: 1. Raadik, 6. Kahvel, 10. Naber, 11. Vestel, 12. Julgeb, 13. Sakkeus, 14. Luup, 16. Glen, 18. Soga, 19. Varblane, 22. Emal, 24. Särgava, 25. Korsten, 27. Kaal, 29. Kalninsh, 32. Elus, 35. Arid, 36. Rahe, 37. Petseri, 39. Naaber, 40. Iisaku, 41. Kujur, 42. Reetur, 43. Sibama.

Püstread: 1. Rävala, 2. Austus, 3. Ines, 4. Kalalaev, 5. Eeskava, 7. Alus, 8. Vigala, 9. Labane, 12. Juur, 15. Porgand, 16. Glasuur, 17. Ennem, 20. Alka, 21. Täbar, 23. Maks, 26. Olearius, 28. Ahastus, 29. Kärner, 30. Lihane, 31. Naer, 33. Sakala, 34. Medusa, 37. Peru, 38. Iiri.

N. Liidu kõrgushüppaja Aleksei Demjanjuk hüppas uue sisevõistluste maailmarekordi tulemusega 2.36, mis on ühe sentimeetri võrra parem Vladimir Jastshenko nimel olnud kolm aastat vanast rekordist.

☆

Texases, Fort Worthis peetud sisekergejõustiku võistlustel hüppas ameeriklane Carl Lewis uue siserekordi kaugushüppes tulemusega 8.49.

RAAMATUID

MÜÜGIL „VABA EESTLASE" TALITUSES

	Hind $	Saatekulu ¢
Arvo Mägi — EESTI RAHVA AJARAAMAT	26.—	$1.—
Fred Limberg — ISAMAA EEST	18.—	70
EDUARD RÜGA graafik ja maalija	10.—	50
A. Käbin — VAIM JA MULD	5.—	70
Ivar Ivask — ELUKOGU	10.—	$1.—
L. Kaagjärv — AASTAPÜHAD piibliteoloogilisi vaatlusi	7.50	$1.—
Heino Jõe — LUGU KÄBIST, LUGU KÄNNUST	2.—	35
Evald Mänd — AASTATE PÄRAND (kolmas valimik vaimulikke vaatlusi)	8.—	50
ESTONIAN SCOUTING	3.—	35
EESTI SKAUTLUS VIISKÜMMEND AASTAT	2.—	$1.—
TERR KUNGLA JUUBELIALBUM (T.E. Rahvatantsijate Rühm)	15.—	$1.—
Juhan Kangur — VAIM, VÕIM JA VABADUS	7.50	50
Hanno Kompus — KUSTUTAMATA NÄLG KUNSTI JÄRELE	11.—	35
Anna Ahmatova — Marie Under — REEKVIEM	3.50	35
Herbert Michelson — KODUMAALT VÕÕRSILE	10.—	50
Herbert Michelson — SKAUTLIKUL TEEL	3.—	50
Herbert Michelson — NOORSOOTÖÖ RADADEL	3.—	50
Herbert Michelson — EESTI RADADELT	9.—	50
ESTONIAN OFFICIAL GUIDE	5.—	40
Paul Laan — MÕTTELEND — pilte ja peegeldusi	5.—	30
Eduard Krants — LUMELIITLASED (luuletuskogu)	3.—	30
Ilona Laaman — MIS NEED SIPELGAD (luuletuskogu)	3.—	30
August Kubja — KADUNUD KODUD — mälestused	4.—	30
August Kubja — MÄLESTUSI KODUSAARELT	2.—	20
Leho Lumiste — ALAMUSE ANDRES (biograafiline jutustus kirjanik Oskar Lutsust)	6.65	40
Ants Vomm — RISTSÕNAD I	2.50	30
Ants Vomm — RISTSÕNAD II	2.25	30
Ants Vomm — RISTSÕNAD III	2.25	30
Ants Vomm — RISTSÕNAD IV	2.25	30
Ants Vomm — MINU HING (luuletuskogu)	20.—	40
Ants Vomm — VARJUD (luuletuskogu)	8.—	50
Salme Ekbaum — AJATAR (luuletuskogu)	4.—	30
Aarand Roos — JUMALAGA, KARS JA ERZURUM	4.—	30
Aarand Roos — JUUTIDE KUNINGAS TALLINNAS	6.—	40
Johan Pitka — RAJUSÕLMED	8.80	40
Urve Karuks — KODAKONDUR (luuletuskogu)	6.—	30
Hannes Oja — KOPUTUSED ENESES (luuletuskogu)	1.50	30
Hannes Oja — TUNNETE PURDEL (luuletuskogu)	2.75	30
Andres Küng — MIS TOIMUB SOOMES?	14.—	50
Einar Sanden — LOOJANGUL LAHKUMINE TALLINNAST	16.20	50
VARRAKU JUTULEHT — KUS ON NEEME VANAVAARA?	5.—	50

RAAMATUID LASTELE:

	Hind $	Saatekulu ¢
KALEVIPOEG (õppe- ja tööraamat lastele)	3.—	50
ÕPETA MIND LUGEMA I (õppe- ja tööraamat eelkoolieallstele lastele värvitrükis)	4.—	40
ÕPETA MIND LUGEMA II (õppe- ja tööraamat eelkoolieallstele lastele värvitrükis)	5.—	40
EESTI KEELE HARJUTUSTIK I	3.—	50

18.

„Armas Apollo,

Kuidas Sa unustanud oled vanad olümpose kombed? Meie jumalad ju kõik sinatasid üksteist?

Ja unustanud oled ka minu kauni välimuse... kuidas Sa muidu kirjutad: vanad müüdid. Pole mingit vana müüti ega vana-kreekat ja mina pole sugugi vana! Zeus varustas nii Sinu kui minu igavese noorusega ja surematusega. Aga sina oled lasknud raskel vangipõlvel oma mälule ja meeleolule masendavalt mõjuda! Ei tohi!

Tunned huvi minu käekirja ja harrastuste vastu? Hea, ma kirjutan Sulle oma taassünni loo.

Sündisin vanas Haapsalu lossis pargivahi seitsmenda tütrena. Õed läksid järgimööda, mina olin kõige noorem ja leppisin hulga kavaleridega, oli igasugu kingsepa- ja rätsepaselle.

Koolis õppisin hästi, ainult matemaatikat ei sallinud, see ei sobinud mu õrna hingega ja on üldse rohkem Pallas-Ateena asi. Isa andis aga matemaatika-õpetajale altkäemaksu ja saingi viie. 24-aastasena lõpetasin gümnaasiumi cum laude, mõned rahuldavad olid ka. Õppisin laulu ja esinesin kinnistel kodukontsertidel. Minu lemmiklaul on „Siidilipp ja hõbepurjed, falleraa!"

Pooltoone ma selgeks ei saanud, aga tervetega tegin imet — mu laul meeldis kõigile ligidal ja kaugel.

Mul on väga tugev hääl, kui vedur vilistas ja mina laulsin, siis vilet juba üldse keegi ei kuulnud, ka vedurijuht mitte. Ka hääle ulatus on mul väga suur, veel praegugi terve oktaav.

Lõpuks arreteeriti mind koos Haapsalu lossi Valge Daamiga ja samas asjas. Meid kahtlustati Nõukogude Liidust jalgalaskmise kavatsuses, aeg oli niisugune, 1944. a. sügis, siis need Läänerannad olid väga ebakindlad. —

Nagu tead, pole Haapsalu Valge Daam üldse mitte olümposelt ega meie jumalikust soost, aga NKVD niisugustes asjades mingit vahet ei tee. Ta istub Teises Telliskivis, aga mulle kirjutati, et möödunud augustis oli ta Haapsalus olnud. Käis vist puhkusel.

Tervitan Sind oma teise lemmiklauluga:

„Mäeotsas söelossis,
elas mul üks..."

Afrodite

☆

Tuisk jooksis võidu tuisuga ja üks purgaa ei saanud teist kätte, aga naised rookisid lunda nii tsooni sees ja ees kui tsooni taga...

Rezhiim oli kadunud, aga sunnitöö oli alles, endiselt raske ja kibe. Maanteed tuiskasid täis ja ühendused katkesid. Katkes ka elektrivool ning koos sellega lõppes vesi. Seni, kuni veel sütt jätkus, sulatati barakkides lund. Pärast iga maru hakkasid naised taas laagrivahel liikuma, aga aina enam ja enam aukuvajunud silmadega, külmavõetud nägudega ja luiste ilmetega. Elu läks tasapisi vanadesse roobastesse. Aga põetud oli kaua...

Jun-Jagasse viival raudteel juhtus kahe purgaa vahepeal õnnetus. Brigaadi toodi töölt tagasi rongiga, selle viimased vagunid libisesid roobastelt maha ja kiskusid eelmisi vaguneid järjest kaasa. Enne silda märkas vedurijuht siiski peatuda — kõige koledam jäi tulemata. Aga küliti tundras lohisevad suletud loomavagunid, naisi täis, jõudsid ennem kui peatusid, sõitjaid igat pidi läbi raputada. Oli luumurde, nikastusi, aga ka vastu teravaid esemeid kukkudes saadud lihahaavu.

Haavatuid ja vigastatuid veeti neli kilomeetrit mööda lund, kuni lõpuks jõuti maantee äärde. Siin peatati veoautod ja kannatanud veeti söekoormate otsas ning tühjadeski autokastides oma laagrisse. Arste kutsuti appi mitmest laagrist naabruses.

Pärja oli saanud sügava kriimustuse käsivarde ja oli tööst vabastatud. Haav talle erilist häda ei teinud ja nii ta liitus eesti naiskolmikuga, kes kirju luges ning kirjutas.

Helmi teatas, et ema oli talle kuuks ajaks külla sõitnud, tema ise aga juba uue, raamatupidaja koha saanud — võõrastemajas oli lõpuks selgusele jõutud, et tema kui endine vang sellele kohale ei sobi... Asujate hulgas on ta aga leidnud uusi toredaid eestlasi ja nendega sõbraks saanud.

Esta kirjutas enne väga rahul olevat oma koduperenaise ametiga asumisel.

Helmi oli aga Marile paki saatnud riiete, pesu ja kingadega. See üllatus sisaldas pealegi ka oakohvi!

„Armas Helmik!" mõtles tänulik ja liigutatud Mari. Pakis oli kaks voodilina, esimesed Mari pika vangipõlve jooksul. Ta magas nüüd öösärgis kahe lina vahel ja kinnitas teistele, et see olevat taevalik.

Pärja arvas, et Mari peaks endale kindlasti veel riideid muretsema — ta ju vabaneb veel samal, tänavusel aastal ja kuidas ta nii paljalt välja läheb. Aga Mari lõõritas nagu linnuke (Nii Pärja märkis): „Riideid on mul küll ja küll, kaks sitspluusi, kaks seelikut, kampsun, kaks paari terveid sukki ja kingad... Mis sa veel oskad tahta?!"

Pärja hakkas siiski Marile villast mütsi kuduma lõngast, mis Riinalt saadud. Tumesinisesse põhja kooti valged räitsakad ja lõpuks tulid veel välja samasugused kindadki. Kui Mari mütsi pähe passis, siis leidsid kõik, et see on väga ilus.

Vabanemine seisis ees nii Helinal kui Pärjalgi. Aga nemad said kodumaalt pakkidega oma riidekraami; Mari mitte, sest ta isa oli veel ikka tööta, ka pensionita, ning kodus oli kaunikesti kitsas käes.

Selle koduga oli hõredaks jäänud kirjavahetuski. Mida neile kirjutada? Sellest mis neid siin naerma ajab? Aga sest pole neile ehk üldse naljakas. Või sellest, mille pärast nutame? Aga neil on ju enestelgi kurbust küllalt. Helin ütles, et kirjutab ilmast, et tööd on nüüd vähem, päris paras jagu — ja umbes nii, nagu oma „päästearmee" kirjugi kirjutame...

Riinat oli tabanud sama kriis: millest neile seal kodus kirjutada? Aga kirjutasid nad nii vähe kui tahes, pakke nad ikkagi said. Ja mitte ainult kodunt, vaid nüüd juba ka „vabanenud" laagrisõpradelt Siberist.

Kislavotski tohtri tütar Peetsik rehabiliteeriti pärast karistuse ärakandmist ja lasti koju Kislavotskisse. Sõbrale Vorkutasse kirjutas ta kohe, et oli öösel saabunud ja kõik endised tuttavad kohad läbi jalutanud. Alles siis läks ta koju, ja — saab vanematega nii hästi läbi, nagu ei oleks vahepealset aega Vorkutas üldse olemaski olnud. Aga niipalju seda „vahepealset" aega ikka oli, et pakki ta sõbrannale saatmata ei unustanud.

„Niisugused pisiasjad siin seda tundra igikeltsa sulatavad..." väitis Helin. Ja küllap tal õigus oli.

☆

„Kallis Afrodite!

Kõigepealt pikk pai kirja eest! Kui palju ilusaid mälestusi see elustas — üle hulga aja; on oma tubli 15 aastat sellest, kui mulle roosal paberil kirjutati!"

Nüüd järgnes pikk lugu väga viisakas ja väga väljapeetud stiilis, kuni:

„Kas Sina vahest ka midagi loed? Siin liiguvad V. Hugo „Hüljatud", Stendali „Punane ja must", ka „Tõde ja õigus", üldse vähe klassikat, aga seda enam kaasaegset rõmpsu...

Ootan Sinult pikka kirja A."

☆

„Armas Apollo!

Tänan Sind huvi tundmast minu lugemuse vastu. Mina loen kodumaalt saadetud eestikeelseid raamatuid, vene keelt ma ei oska. Lõpetasin armastusromaani „Jean Christophe" ja teise samasuguse „Jumalaema kirikust Pariisis". Quasimodo meeldis mulle hästi. Ka Oskar Lutsu „Kevadet" olen lugenud.

Kõige rohkem mulle meeldivad seiklusromaanid, nagu „Seitse venda" ja kriminaaljutud, millest mul on meeles ühe poolaka Dostojevski „Märkmeid surnud hingedest". Teaduslikust kirjandusest olen põhjalikult uurinud „Uut kaldea tarkade unenägude seletajat", mille on kirjutanud Fröit.

(Järgneb)

"SE" TALITUSES

	Hind $	Saatekulu ¢
IAT	26.—	$1.—
	18.—	70
	10.—	50
	5.—	70
	10.—	$1.—
	7.50	$1.—
NNUST	2.—	35
mas valimik		
	8.—	50
	3.—	35
ASTAT	2.—	$1.—
T.E. Rahva-		
	15.—	$1.—
ADUS	7.50	50
LG KUNSTI		
	11.—	85
EKVIEM	3.50	35
ÕRSILE	10.—	50
EL	3.—	50
ADADEL	3.—	50
T	9.—	50
	5.—	40
peegeldusi	5.—	30
luletuskogu)	3.—	30
D (luuletus-		
	3.—	30
mälestused	4.—	30
ARELT	2.—	20
iograafiline		
	6.65	40
	2.50	30
	2.25	30
	2.25	30
	2.25	30
gu)	20.—	40
	8.—	50
u)	4.—	30
ERZURUM	4.—	30
ALLINNAS	6.—	40
	8.80	40
uskogu)	6.—	30
luuletuskogu)	1.50	30
uletuskogu)	2.75	30
?	14.—	50
MINE TAL-		
	16.20	50
NEEME		
	5.—	50
tele)	3.—	50
raamat eel-		
	4.—	40
tööraamat		
	5.—	40
	3.—	50

...et pakki ta sõbrannale saat- unustanud. ...gused pisiasjad siin seda ...gikeltsa sulatavad..." väi- ...n. Ja küllap tal õigus oli.

★

...s Afrodite! ...pealt pikk pai kirja eest! ...lju ilusaid mälestusi see — üle hulga aja; on oma aastat sellest, kui mulle ...beril kirjutati!" ...järgnes pikk lugu väga vii- väga väljapeetud stiilis, ... Sina vahest ka midagi ... liiguvad V. Hugo „Hül- Stendali „Punane ja ...a „Tõde ja õigus", üldse ...assikat, aga seda enam ...et rõmpsu... ...n Sinult pikka kirja A."

★

...s Apollo! Sind huvi tundmast minu vastu. Mina loen kodu- ...detud eestikeelseid raama- ...e keelt ma ei oska. Lõpe- ...astusromaani „Jean Chris- teise samasuguse „Juma- ...ikust Pariisis". Quasimo- ...is mulle hästi. Ka Oskar ...evadet" olen lugenud. ...rohkem mulle meeldivad ...naanid, nagu „Seitse ven- ...iminaaljutud, millest mul ...ühe poolaka Dostojevski ...id surnud hingedest". ...ust kirjandusest olen põh- ...rinud „Uut kaldea tarka- ...gude seletajat", mille on ... Fröit.

(Järgneb)

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1002, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

TED ROLAND LAAN
advokaat-notar
133 Richmond St. W., Ste 795
Toronto, M5H 2L3
Tel. 364-7072

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

TÕNU TOOME
B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road,
Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 781-5556, 789-7579,
kodus 489-6709

TOOMAS ÕUNAPUU
B.A., B.P.E., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
55 Queen St. East, Ste. 1403
Toronto, Ont. M5C 1R6
Tel. 364-6761

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Tel. 862-7115
Toronto, Ont. M5J 2H7

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prilliraame:
Zeiss, Rodenstock, Metzler
Spetsialiseerunud contact lenside
alal
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne
pool Dundas'e subway'd
TELEFON 535-6252

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
auruga „steamcleaning"
HEL. ERIK LOKBIK 447-9834

Uued kasukad tellimistööna
Kasukate parandused, ümbertegemised ja puhastused
soodsate hindadega
Aadress: 5463A Yonge St.
Willowdale, Ont.
(The Finnish Place'i peal)
THE FURRIER
OLLI NIEMINEN
Telefonid: 224-2008, 881-0189

Felix Oinas 70-aastane

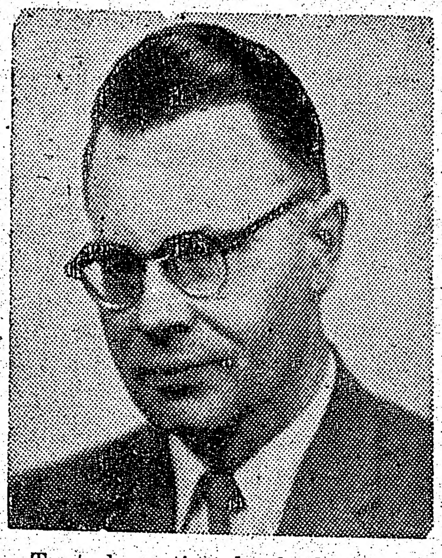

Tuntud eesti rahvaluuleteadlane dr. Felix Johannes Oinas sündis 6. märtsil 1911 Kambjas meieri vanima lapsena. Õppis Suislepa algkoolis, Tartu Õpetajate Seminaris ja alustas ülikooliõpinguid 1930. a. sügisel. Tema uurimused hõlmasid eesti keelt, balti-soome ja soome-ugri keeli, eesti- ja maailmakirjandust, rahvaluulet ja etnograafiat.

Aastail 1935 sai ta stipendiumi aastaks Ungarisse. Seal ta tähelepanu suundus peamiselt slaavi keelte vastu ja alustas ungari keelest tõlkimisega. Ungaris olles sai talle teatavaks, et talle on määratud esimene auhind Tartu Ülikoolis tehtud uurimuse eest balti-soome keeleteaduses.

Ta saavutas magistrikraadi 1937. Samaaegset edasiõppimisega ta õpetas mitmes Tartu koolis. 1938. a. ta nimetati eesti keele lektoriks Budapesti ülikooli, kus kahel järgneval aastal Ungaris õpetas ta selle kõrval veel soome keelt ja soome-ugri lingvistikat.

Sõjaolukord takistas teda pöördumа tagasi Ungarisse 1940. a. Ta sai Tartu Ülikoolilt õppestipendiumi ja alustas oma doktoritööga, mis baseerus balti-soome keeltele, 1942. a. ta oli koos õppegrupiga, kes uurisid Peipsi-taguste asustuste kohanimesid, rahvaluulet ja kultuuriühiskonda. 1944. a. ta nimetati Haridusministeeriumi juures oleva täiskasvanute koolide direktori abiks, kuid juba augustis põgenes koos perekonnaga Saksamaale.

Seal ta oli Geislingeni põgenikelaagis. Alustas 1947 UNNRA toetusega õppimist Heidelbergi ülikoolis, töötades edasi oma doktoritööga. Samal ajal oli ta külalislektoriks Balti ülikoolis.

1948. a. Oinas külastas Wayne ülikooli Detroidis ja kuna ameeriklased pakkusid paremaid võimalusi ta teadlase karjääriks, siis tuli ta koos perekonnaga 1949. a. Ameerika Ühendriikidesse. Töötas alul Wayne ülikoolis, kuid 1950. a. asus Bloomingtoni, Indianasse, kus ta töötas oma doktoritöö kõrval ka vene keele lektorina.

1952. a. saavutas ta oma doktorikraadi ja nimetati slaavi uurimuste instruktoriks. 1955. a. ta nimetati assistent-professoriks ja 1965. a. professoriks ülikooli slaavi keelte ja kirjanduse ning uurali-altai uurimuste osakonnas.

1976. a. oli ta külalisprofessoriks rahvaluule alal Kalifornia ülikoolis Berkelys. Aastate jooksul ta on teinud mitmeid uurimusreise Euroopasse, kus on uurinud slaavi ja soome rahvaluulet Soomes ja Jugoslaavias; Soomes oleku ajal uuris soome-karjala-eesti ja slaavi rahvaluulet ning mütoloogiat.

Otseste uurimuskäikude kõrval ta on võtnud osa arvukaist internatsionaalseist kongressidest, olnud tegev mitmeis organisatsioonides, muude kõrval ka üks Tartu Instituudi direktoreist.

Oma rohke akadeemilise töö eest ta on leidnud maailma teadlaste hulgas tähelepanu ja saanud mitmeid austusavaldusi. Teda on valitud Soome Kirjanduse Seltsi (1957) ja Soome-ugri Ühingu (1960), Baltische Forsschungsinstitut'i (1961), Kalevala Seltsi (1962), Eesti Keele ja Kirjanduse Instituudi (1965) ja Fellow of the American Folklore Society (1975) kirjavahetajaks liikmeks, 1968. a. anti talle Soome valitsuse poolt mälestusmedal, 1977 valiti ta Soome Teaduste Akadeemia välismaiseks liikmeks, 1978. a. anti talle Eesti Kultuurifondi auhind, 1979. a. valiti ta Eesti Teadusliku Seltsi auliikmeks Ühendriikides ja sai dr. A. Puksowi fondist 3000 toetust oma raamatu eest „Kalevipoeg kütkes". Tema bibliograafilisi andmeid on ilmunud paariskümnes rahvusvahelises väljaandes.

F.J. Oinas on üheks lektoriks ka eelseisval I mütoloogia sümpoosionil, kus ta eesti rahvaluule analüüsimisel ja mõistmisel näitab oma teadlase eruditsioonirikkust. Teatavas ulatuses ongi sümpoosion just tema 70. aastapäeva tõttu organiseerimisele tulnud.

H.O.

Eesti spordi nestor 90-a.

Eesti spordiliikumine on sama vana kui tema vanim sportlane, ütleb alljärgnevas kirjutises Jüri Remmelgas eesti spordi nestori Jüri Lossmanni 90-aasta sünnipäeva puhul, mis toimus kolmapäeval, 4. veebruaril. J. Remmelgas kirjutab „Eesti Päevalehes" muu hulgas:

Jüri Lossmann, noore Eesti Vabariigi esimesi olümpiasportlasi ja medalimehi, omas rahva hulgas suure populaarsuse kui „meie oma Jooksu-Jüri". Hinge kinni pidades jälgisid eestlased tema võistlusi ja Eesti nime kandmist väljaspoole. Muide oli ta ka üks osalejaid hiigelsuures Ameerika ülemandrijooksus. Temast sai paljude noorte iidol.

Maapaguluses on vana jooksumeister ennast tutvustanud ka kui meister-hõbeseppa vanast kõrgeklassilisest koolkonnast — ta lõpetas selle töö alles paari aasta eest nägemise halvenemisel.

Ent Jüri Lossmann on aga vanusele vaatamata „still going strong" tundes elavat huvi maailma ja eestlaste elu vastu,

sooritades oma igapäevaseid jalutuskäike ja loomulikult ei jäänud ka elamus ESTO-80-st tal saamata.

1915 oli Jüri Lossmann juba Venemaa meister 5000 meetri jooksus. Antverpeni olümpiamängudel 1920 tuli ta maratonijooksus teiseks ja 1921 Göteborgi spordimängudel esi-

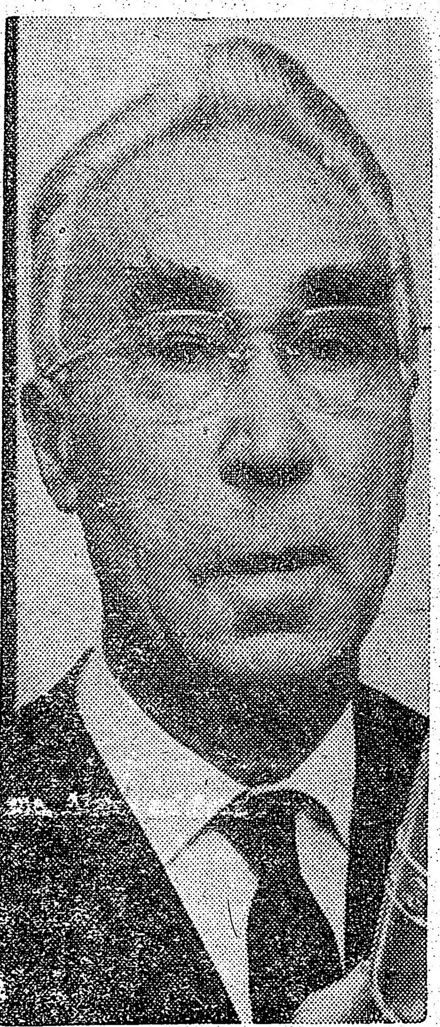

JÜRI LOSSMANN

meseks. Puuduvad annaalid, mille põhjal võiks näidata, kuipalju kordi on ta pikamaa aladel olnud Eesti meister...

Kui ta oma tinataldadega treeningsaapad jäädavalt pani nurka, ei pööranud ta sellega spordile selga, vaid ta ind kinnitus tulevikulootustele: ta tahtis tulevastest sugupõlvedest kasvatada samasuguseid tublisid sportlasi nagu ta seda oli ise. Poiste Spordiliit ja NMKÜ noored leidsid Jüri Lossmannis toe ja juhi ja ta tege us samal alal kaalus — võib-olla — isegi üles selle populaarsuse, mille Jüri oli saavutanud aktiivse sportlasena. Oma auhinnad — neid oli tal arvukalt — kinkis ta auhindadeks noortele.

Kui Jüri Lossmann alustas maratoni-treeningut, siis puudusid igagused spordiõpetused ja käsiraamatud. Treeniti nii, nagu seda keegi õigeks ja kohaseks pidas.

Ühel jutuajamisel mõni aasta tagasi jutustas Jüri nende ridade kirjutajale:

„Minu arvates pole maratonijooks muud, kui üks suur enesepiinamine, lõpmatu enese tagasundimine.

Ta (s.t. maratonijooks. J.R.) on inimliku suutmise ja kehalise võime suurim näide, mis end aga sportlikult kuidagi ei õigusta. Pikim maa, mida võiks jooksta, võiks minu arvates olla 25 või 30 kilomeetrit. Kõik soome pikamaa jooksjad — Hannes Kolehmainen, Stenroos, Paavo Nurmi — ja veel mõni teine — lõpetasid oma elu halvatutena ja ratastoolis. Jalad ei pidanud enam vastu.

Kuid 90-aastane Jüri sooritab igapäev tavalise jalutuskäigu, astub sisse ühte või teise kohvikusse, joob tassi või kaks kohvi ja kõnnib siis abikaasa saatel tagasi koju.

Oma treeningmeetodite kohta jutustab Jüri:

„Olümpiaadi treeninguga hakkasin peale kohe pärast uut aastat (s.t. 1920 alguses. J.R.). Jooksin maastikul, Pirital või Pirita metsades — või siis panin Wittenhofi (pärastine Endla tänav) tänavat mööda alla, üle raudtee Kristiine ja Rotermanni heinamaale ja sealt Mustamäele — ja tagasi Vaestekooli tänava ääres asetsevale V.S. Spordi väljakule, kuhu tagasi jõudes jätkasin jooksu.

Paarile aeglaselt jookstud ringilejärgnes kiirjooks nii kuidas jõud lubas, siis kõndisin ja hingasin sügavalt. Siis alustasin jooksu uuesti aeglasemas tempos.

Treening lõppes saunaga ja tugeva vihtlemisega.

Nädalas jooksin umbes kaks maratoni, s.t. 85—90 kilomeetrit. Maastikul jookstes olin soojalt riides, et võimalikult palju higistada. Suurt rõhku panin sügavatele hingamisharjutustele."

Jüri Lossmann sai oma koolihariduse Tallinna Poeglaste gümnaasiumis, oli innukas jalgpallur ja mängis kooli meeskonnas. Tallinlased tundsid seda kooli Nikolai gümnaasiumi nime alla ja käesoleval aastal pühitseb see kool oma 350. a. juubelit.

Kooliharidus on iseenesest hea asi, kuid hea elukutse on veel parem, arvas Jüri ja läks hõbesepaks õppima. Õppis seda kunstkäsitöö ala Tallinnas hõbesepp Brossfeldti juures — kus töötas ka hiljem — ja Liibavis Lätis.

Meie omariikluse ajal oli Jüri shokolaaditehas „Kave" teenistuses ja kui 1944 sügisel oli aeg kodumaalt lahkumiseks, siirdus ka Jüri vabasse maailma. Õpitud hõbesepa oskus tagataskus, sai Jüri Lossmannist jälle kõrge oskusega metallitöö kunstnik asukohaga Gävles ja hiljem Stokholmis veel hulk aega pärast pensionile minekut. Üks Jüri hõbesepis on endale leidnud koha Rootsi kuningakoja hõbedakogus Rootsi eestlaste kingitusena selleaegsele kuningale Gustav VI-le. Jüri Lossmanni hõbedatooted on kõrges hindes, kellel neid leidub.

Eerik Lepp

IN MEMORIAM

Elavate seast lahkus 2. veebruaril 1981. a. Montrealis aiandusarhitekt Eerik Lepp. Tema sündis 4. jaanuaril 1903. a. Tallinna Linna aedniku Hans Lepp'a pojana.

1923. a. lõpetas Tallinna Reaalkooli ja siirdus ülikooli õpinguteks Ungarisse, kus ta Debreceni ja Budapesti Kuningliku Ungari Ülikooli Aianduse ja Põllumajanduse fakulteetide kursuste lõpueksamid sooritas 1929. a.

Kodumaale saabunult saavutas õpetaja kutse ja oli aianduse erialade õpetajaks Tallinna Pedagoogiumis ja Kodumajanduskoolis.

Paralleelselt teostas haljasalade, parkide ja aedade kavandamist omavalitsuste ja tööstuslikele asutusile kui ka eraisikuile oma enda projekteerimisbüroo kaudu. Esines Ringhäälingus käsitades aiandusega seoses olevaid küsimusi ja oli ajakirja „Aed-i" kauaaegseks kaastööliseks.

Põgeniku teekond viis Eerik Lepp'a üle Saksamaa 1947. a. Inglismaale, kus Newcastle-upon-Tyne's Durham'i Ülikooli King's College's teostas uurimusi maastiku säilitamise, tööstuslikust mõjust ümbruskonnale ja viljakuse tõstmises.

1954. a. saabus tema Kanadasse, tegutsedes alguses Ottawa Central Housing and Mortgage maastiku (Landscape) inspektorina ja 1955. a. kuni puhkepalgale siirdumiseni 1972. a. Monrteali Linna aiandusarhitektina.

Kutsumuse kaudu oli lahkunu ilulooja, mida tema peale oma otsese elukutse harrastus ka vabal ajal maalikunstis. Tema loodud tööd kajastavad tihedat ja sooja sidet looduse ja inimese vahel.

Leinama on jäänud abikaasa ja tütar perega. Ja ka Välis-Eesti Korp! Wäinla liikmeskond. Kustumatu on meile mälestus Sinust, kallis Eerik. Puhka rahus!

Emil Kuhi

VABA EESTLASE talituses müügil:

Maria Koppermann

„Minu 12 aastat Siberis"

HIND $12.— + saatekulu 70¢

„EESTI RAHVASTIK"

Rootsi eestlaste esinduse väljaanne 16 lk.

HIND $4.— + saatekulu 40¢

„KODUMAAL KEELATUD RAAMATUD"

Raamatukogudest ja antikvariaatidest kõrvaldamisele kuuluvate kodanlikul okupatsiooni ajal Eestis ilmunud väljaannete koondnimekiri II osa. Ümbertrükk kodumaal ilmunud raamatust, 1963 a. 170 lk.

HIND $9.— + saatekulu 70¢

Eesti raamatuist ajakirjas „World Literature Today"

Rahvusvahelise kuulsuse saanud Ivar Ivaski toimetusel ilmuva kirjandusajakirja World Literature Today möödunud aasta (kevade ja suve) numbrid on mõlemad varia-numbrid. Esimeses kirjutab I. Ivask ise reflektsioone kahest tänapäeva laureaadist, kreeka poeedist Nobeli laureaadist Odysseus Elytisest ja Neustadti 1980 laureaadist tshehh Josef Shkvoreckyst. Esseid ja kirjutisi on heebrea, kataloonia, iiri kirjandusist, natsionalistliku kirjanduse uussünnist ja mitmeist nähetest tänapäeva kirjandus-maailmas.

Kommentaaride rubriigis kirjutavad I. Ivask, Rene Char, Yves Bonnifoy ja Alain Delahaye järelhüüdeid Alexander Aspelile, kuhu on lisatud A. Aspeli tööde nimekiri, mis aastate jooksul (1965—1974) ilmunud Books Abroad'is; selles on 23 kriitilist artiklit, arvustust nii eesti kui ka prantsuse raamatute üle. Aspeli nime kriitikuna aga jätkab ajakirjas ta abikaasa Pauline Aspel.

Eesti kirjandusest on kevadnumbris Ilmar Mikiveri retsensioon Kalju Kääridi toimetatud raamatule „Kirjandus kriitiku pilguga.

Artikleid, arvustusi ja aastaülevaateid 1975—1976". I. Mikiver leiab, et kui vanemad kriitikud Eestis ei suuda vabaneda sotsialistliku realismi kriitikueeskirjadest, on nooremate juures siiski kallakut veidi iseseisvamale hinnangule.

I. Mikiver vaatleb ka teist eestikeelset raamatut, Arno Vihalemma luuletuskogu „Ühe keelega kannel". Kriitik leiab, et oma uue koguga on Vihalemm eemaldunud oma senisest laadist, kuigi see on veel kerge, kus nüüd väljendub traagilisus, aga eneseiroonia jääb ikkagi üheks osaks ta väljenduses.

Kolmandaks Juta K. Kitching vaatleb lühidalt Ene Mihkelsoni poeetiliste fragmentide kogu „Selle talve laused".

Teistest eestlastest autoreist vaatleb Maire Kurrik Walter Benjamini raamatut, Victor Terras Nikolai Morshevi luuletuskogu ja Münchenis ilmunud G. Lindemanni raamatut „Sowjetliteratur heute".

Sügisnumber haarab jälle laia maailmakirjandust, raamatuid ja autoreid, kosmilist teatrit ning erilminguid erimaade kirjanduses. Eesti kirjandust vaatleb seekord Ilse Lehiste kahes retsensioonis. Esimeseks Aarne Biini romaan „Tema kuninglik kõrgus" ja teiseks Aino Perviku „Kaetud lauad". Esimene on lauaaluse hangeldaja eneseleidmise kroonika, teises otsitakse vastust küsimusele, kas seksuaalselt vaba moodne eesti naine võib saavutada elus õnne. Ja leiab siis vastusena pärast amoraalset elu, et õnn on lapse saamises.

Eestlastest autorid on veel I. Ivask, kirjutades prantsuse raamatukujundajast ja poeedist Pierre Lecuire'st ja ta „Textes-'ist".

Toimetaja abikaasa Astrid Ivask on tõlkinud ühe ülalnimetatud prantslase luuletuse. Viimane on arvustanud ka lätikeelset luuleantoloogiat. Eesti nimega on veel Rita Terras, kes arvustab Peter Rosei luuletuskogusid.

On otse imetletav kui suure mahutavusega on need numbrid. Lähenemine maailmakirjandusele ja maailma raamatuile, mis ju vaevalt väikest osa suudab hõlmata, annab siiski suurepärase ülevaate tänapäevasele maailmakirjandusele ja kirjanikele, kes neid loovad.

Joann Saarniit esineb Lakewoodis

Kunstnik Joann Saarniit esineb 11. ja 12. aprillil Lakewoodi Eesti Majas valiktöödega, mida ta on pealkirjastanud õlimaal, sumer ja Siber. Ta esineb lühireferaadiga kunstivooludest ning „holocaustist" Venemaal, Siberis ja rindel 1941—1943 aastatel. Väljapanekute hulgas leidub töid, mis on valminud 38 aastat tagasi kui ka viimase aja loomingust.

★

Cosmopolitan Club'i kunstnike tööde näitus Torontos toimub O'Keefe teatri fuajees 16. märtsist kuni 5. aprillini. Eestlastest esinevad Joann Saarniit ja Kai Käärid.

Uus teooria õli tekkimisest

USA teadlane Thomas Gold on hakanud vastu vaidlema seni kehtinud teooriale, mille järgi maapõues leiduv õli ja metaangaas olevat tekkinud loomade ja taimede jäänetest. Ta usub, et maakera sisemuses on palju anorgaanilisel teel tekkinud metaangaasi ja et need varud on nii suured, et nendest võiks inimkond elada mitu tuhat aastat.

Küll asub suurem osa sellest gaasist väga sügaval maa all, ometi on ka maapinna ligiduses küllalt suuri varusid.

Maakera koor on murdunud plaatideks. Nende plaatide murdekohtadel tekivad kergesti maavärinad ja vulkaaniline tegevus. Gold juhib tähelepanu asjaolule, et teadaolevad õli ja maagaasi varud asuvad just nendes kas veel aktiivsetes võib juba lõppenud maavärina aladel. Olemasolevatest pragudest lekib välja suurel hulgal gaasi, on vaja seda ainult kinni püüda.

Gold toob rea näiteid oma teooria tõestamiseks. Bakuu õliväljade ligidal on nn. mudavulkaanid, kust gaas heidab muda üles mitmesaja meetri kõrgusele. Mõnikord heidavad taolised vulkaanid põlevat gaasi mitme kilomeetri kõrgusele. Maavärina ajal Tshiilis meri suures ulatuses nagu „keeb", mis viitab gaasidele. Samuti tekitavad gaasid kardetavaid laineid merepõhjas.

Gaasid võivad ka hoiatada maavärina eest. Gold arvab, et loomad, kes muutuvad enne maavärinaid rahutuks, tunnevad kas gaasi lõhna või kuulevad selle sisisevat voolu. Nii võiksid taolised gaasivoolud hoiatada seismograafe tulevate maavärinate puhul kiiremini, kui praegu on võimalik.

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 5. märtsil 1981 — Thursday, March 5, 1981

KIREV MAAILM

NEW YORK — Televisiooni-aparaati võib varsti lihtsalt käsutada, teatab firma Toshiba-America Corp. Seni on kasutatud jaamade valikul traadita kauglülitajat, eelmärgitud firmast aga öeldakse, et edaspidi pole enam tarvis isegi kauglülitajat. TV vaataja võib lihtsalt ütelda: „Kanal 2" — ja aparaat lülitab sisse kanal kahe. Samuti võib aparaadile ütelda: Lülita välja!" (Ameerikas „Shut up") ning aparaat kustub. Kompanii inseneride seletusel võib aparaati käsutada ükskõik mis keeles. Tehnikud reguleerivad kõlavastuvõtja lihtsalt vastava sõna häälevõngetele, olgu see siis inglise, hiina, sanksriiti või eesti keeles, Arusaamatuks jääb, kui mõni juhtub toas ütlema saate ajal sõna „kaks" või „neli" — kas siis aparaat lülitab sisse jaamad vastavalt 2 ja 4?

ROOMA — Kaks homoseksuaali aheldasid end Roomas Kanada saatkonna värava külge nende mõttekaaslaste halva kohtlemise pärast Torontos. Need kaks, Enzo Francone ja Giovanni Minerba ütlesid, et nad on vihased Toronto politsei peale, kes tegid 5. veebr. haarangu neljas Toronto „saunas". Politsei eemaldas mehed värava küljest ja vabastas nad hiljem.

NEW YORK — Millal peab lapsele rääkima suguelulisi probleeme? Nii „N.Y. Times'i" kui ka CBC-i ankeetide järele 45% ameeriklasi on arvamisel, et suguelu „saladusi" peab lastele rääkima juba siis, kui laps on saanud kuue-aastaseks. 38% arvas, et suguelu küsimused tulevad lastele selgeks teha siis, kui laps on 6—11 a. vana.

TEL AVIV — Kolmekordne Academy Award võitja 65-aastane Ingrid Bergman on lõpetanud näitlemise, nagu ta ütles ühele Iisraeli ajalehele. Ta plaanitseb nüüd ümber maailma reisimist ja oma lastelastega mängimist, mida ta seni pole kunagi saanud teha.

HELSINGI — Mitme teise riigi kõrval on Soomes nüüd kõne all presidendikandidaadina ka naine, endine Liitunud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri abi Helvi Sipilä. Teda kaalutletakse esialgul parempoolse kokoomuspartei poolt, kuid on kuulda, et ka liberaalid olid tema oma kandidaadiks arvestanud.

GENF — Pärast kolm aastat käinud võitlust, otsustas ka Shveits minna eeloleval suvel üle suvisele kellaajale. Seni oli muudatuse vastaste argumendiks, et shveitsi lehmad olevat liiga lihtsameelsed, et õpiksid mõistma lüpsiaegade muutmist. Tegelikult pidi Shveits alla andma ümber olevaile riikidele, kuna nende muutmata kellaaeg osutus liialt tülikaks ja segadusi tekitavaks.

NEW YORK — USA-s on terve rida inimesi saanud vähkkasvajaid sõrmedele ja kätele sõrmustest ja käevõrudest, mis sisaldavad radioaktiivset kulda. Haiglates on arstid paljudel juhtumitel olnud sunnitud sõrmi ja käsi amputeerima. Oletatakse, et tegemist on radioaktiivse kullaga, mida 20-ndail ja 40-ndail aastail kasutati vähktõve-vastases ravis ja mis kuidagimoodi on sattunud kullaseppade kätte. Kõik ohvrid ostsid oma ehted 40-ndatel aastatel.

Saarlaste Ühing Torontos esitas oma 25. aastapäeval tantsulavastuse „Kosjamäng". Selle oli koostanud Kai Käärid, kes ise mängis ka bravuurses kosilase osas. Pildil lavastaja lüpsikutäie lilledega, pärast menukat esinemist. Foto: Vaba Eestlane

Tiiu Leek oma uues TV-programmis

Toronto päevalehe pühapäevane väljaanne „Sunday Star" avaldas oma 1. märtsi numbris neljaveerulise fotoga täiendatud kirjutise eestlannast filmi- ja TV-näitlejast Tiiu Leek'ist.

Artikli autor Rita Kempley ütleb, et on imestamapanevalt palju neid küllalt tõelisi inimesi, kellel on huvi TV-saateis vaadata igapäevaseid inimesi. Sellel liinil on ka uus programm „That's My Line", mille saatmisega alustatakse teisipäeviti (kanal 4, kell 8 õ.).

Saates on rakendatud Bob Barker koos Tiiu Leek'i ja Suzanne Childs'iga, kes annavad programmi, mida lihtsad inimesed armastavat. Kui möödunud suvel sellise saatega katseid tehti, oli 30% TV vaatajaist selle valinud.

Ajakirjanik tutvustab eestlannat, kanada modellist näitlejaks saanud noort naist, kes on õppinud sellist saadet oma esimeses Global TV populaar-teaduslikus programmis. Tiiu ise arvab sellise saate populaarsust tagavat asjalu, et see ei saa kunagi viltu minna, kuna näidatakse tõelisi inimesi nende tegevuses.

Lavastaja Mark Goodson avastas Tiiu Leek'i kui viimane oli ujumas Beverly Hills hotellis oma 21-kuu vanuse tütre Lindsay Taub'iga. Goodson oli just otsimas kahte tütarlast oma uuele lavastusele. Ja esimesele kohtumisele järgneski telefonikõne, mis viis kokkuleppele nimetatud osas.

Tiiu ütleb, et parim selle juures on, et see töö viis ta jälle kokku tema endise abikaasaga. Nad olid sunnitud suhtlema, said üle nende vahelisest kibedusest ja mees on andnud talle abi filmimisel.

Oma tööst rääkides seletab Tiiu, et ta pidi ronima Mount Rushmore tippu, edasiandmaks juttu mehest, kes töötab seal ja kes kord aastas, septembris täidab mägestikus olevates monumentides tekkinud praod. Ta lisabki kogenult, et me elame teiste inimeste läbi, mida ta varem ei mõistnud. Teisel puhul pimeda puusepa filmimisel, kes toredaid asju valmistab, tunneb ta näitlejana uhkust, et ta on ameeriklane, õigesti põhjaameeriklane.

Teadmiseks pensionäridele Ontarios

Mitmed pensioniealised isikud on pöördunud allakirjutanu poole küsimusega, kuidas talitada tulumaksulehe täitmisel, kuna valitsuse poolt ei ole neile saadetud isikliku informatsiooniga varustatud tulumaksulehe vormi.

Viimastel aastatel tihti mõlemad pensioniealised abielupooled täitsid Ontarios tulumaksulehe ainult sellel ajendil, et saada Ontario tulumaksu soodustust (credit), kuna tegelikult nad mõlemad, või üks neist, ei kuulunud tulumaksu tasumise kohustuse alla.

Aastal 1980 on selles osas leidnud aset aga kardinaalsed muudatused, kuna nüüd tuleb neid soodustusi taotleda otseselt Ontaria valitsuselt vastava toetuse (grant) sooviavalduse näol. Enamus on tõenäoliselt need toetused möödunud aasta arvel ka juba kätte saanud.

Seega sellel motiivil tulumaksulehe täitmine 1980. aasta eest pensionäridel Ontarios ei oma enam tähtsust. Need pensionärid, kelle sissetulek on täiendatud valitsuse poolt maksetava lisatoetusega (supplements) on ilmselt tulumaksu tasumise kohustuselt tasemel, kus neil mingit tulumaksu ei tule tasuda. Järelikult puudub ka otsene vajadus tulumaksulehe täitmiseks.

Eelpoolsega tahab allakirjutaja eriti minimaalse sissetulekuga pensionäridele Ontarios öelda, et ärge kulutage oma raha vajaduseta tulumaksulehe täitmisega, eriti siis, kui peate selle täitmise eest tasuma.

Suurema sissetulekuga abielupoolel tuleb aga pidada silmas abielupoolte vahelist ülekande võimalust.

Tulumaksu seaduse kohaselt peate aga tulumaksulehe täitma, vaatamata, kas deklareeritav sissetulek kuulub tulumaksu tasumise kohustuse alla, kui tulumaksuamet taotleb selle täitmist, või küsib lisanduvat informatsiooni teie sissetuleku kohta.

E. Soomet

24. veebruar Eesti Päevaks USA pealinnas

Washingtoni E. Seltsi algatusel kuulutas USA pealinna linnapea Marion S. Barry Jr. 24. veebruari Eesti Päevaks Washingtonis. Sellekohase proklamatsiooni andis üle eesti seltsi delegatsioonile linnapea assistent John Mack pidulikul tseremoonial. Proklamatsiooni vastu võtnud delegatsiooni kuulusid seltsi esinaine Marie Pedak Kari ja juhatusliikmed Veljo Areng ning õpetaja R. Troost. Tseremoonia toimus linnapea konverentsisaalis 18. veebruaril.

Linnapea proklamatsioonis üteldi kokkuvõttes:

Kuna eesti ühiskond Washingnis pühitseb 24. veebruaril Eesti Päeva, et märkida Eesti iseseisvuse deklaratsiooni 63. aastapäeva ja kuna Washingtoni metropolitani piirkond on koduks sadadele eesti ameeriklastele, ja kuna see asjaolu on püha ja tähtis kõikidele eesti ameeriklastele kogu USA-s ja kuna Eesti iseseisvuse deklaratsiooni 63. aastapäev annab erilise võimaluse kõikidele Washingtoni elanikele tutvuda eesti kultuuri, kommete, kunsti käsitöö ja muuga, andes sellega paremaid võimalusi teineteise mõistmiseks, ja kuna eesti ameeriklased on annud meie maale ja meie linnale suure panuse kultuuri ja majanduse rikastamiseks, siis mina, Columbia distrikti linnapea, kuulutan 24. veebruari Eesti Päevaks ja kutsun üles kõiki elanikke ühinema minuga, et toetada selle päeva sihte ja kavasid et kogu aasta oleks meie kultuuri ja majanduse rikastamiseks meie linnas.

E. V. aastapäeva jumalateenistus Virginias

Möödunud laupäeval, 28. veebr. toimus jumalateenistus Royal Beachi lähedal asuvas Ühendatud kirikus, kus jutlustas abipraost Tõnis Nõmmik ja organistina tegutses Toronto Kolmainu Koguduse organist Georg Iltal.

Orelihelide saatel saabus Eesti rahvuslipp kahe gaidi ja hundupoja saatel kirikusse, nende taga sammus õpetaja. Lipp ja lipuvalve jäi altari ette jumalateenistuse lõpuni. Altari paremal serval seisis Kanada riigilipp ning altari kaunistuseks olid pajuurvad.

Kuus lipuvalvurit olid kõik Torontost õpetaja ja organistiga kaasa sõitnud.

Jumalateenistus algas ühislauluga „Oh võtkem Jumalat". Solistina esines 12 a. Kadri Nõmmik, kes laulis G. Iltali orelisaatel Juhan Aaviku „Hoia, Juma, Eestit".

Jutluse aluseks oli õpetaja valinud Hosea raamatu 6 peatükist 1. salmi. Õpetaja puudutas Vabadussõda ja selle võitmist, põimides oma jutlusesse ka käesoleva aja sündmusi.

Peale palvetamist Eestimaa, eesti rahva kui ka Kanada maa ja riigijuhtide eest mälestati langenud kangelasi. Jumalateenistus lõppes Eesti rahvushümniga.

Kirikulised kogunesid alla kiriku seltskondlikku ruumi. Jakobi koguduse naispere, eesotsas Regina Jukk'i ja Alice Päri'ga pakkusid kuuma kohvi maitsvate suupistetega. Lipuvalves olnud noored laulsid kaks laulu ja said teenitult aplausi.

Lühikese ja asjaliku kõne pidas õp. T. Nõmmik, kes käsitas mineviku, oleviku ja tuleviku probleeme. Lõpuks Jakobi koguduse esimees Endel Jukk tänas soliste, organisti ja kõiki, kes oma abi ei keelanud jumalateenistuse ja koosviibimise korraldamisele. Järgmine jumalateenistus toimub samas Suurel Neljapäeval, 16. aprillil kell 3 p.l., jutlustab abipraost T. Nõmmik.

J.S.

Riin Rivanool

Rohud

Ära sina, August, selle asja pärast muretse, sest reisikohvrite pakkimine on üks väga keeruline toiming ja lihtsa inimese mõistusele käib see üldiselt öeldes üle jõu. Seda kõike tuleb teha süsteemikindlalt ja loogikareeglite järgi, milleks enamikus meestel lihtsalt võimeid ei ole. Aga küllap mina ise . . ."

August ei vaevunud vastama, ega oleks sellest ka suuremat abi olnud. Annikese loogika käis igas sõnavõtus oma abikaasast üle, nii et las siis olla pealegi.

Annikese reisiplaanides on alati tervisel oma tähtis koht olnud ja nõnda ta siis pakkimise juureski alustas rohtudega.

Lõunamaalt tagasitulles on juba kas või vaid sõbrannadele hooplemise mõttes väga tähtis, et ihu oleks päikesepruun ja hästi päevitanud. Selleks tuleb kaasa võtta salvi, piimjat vedelikku ja õli, et päikest ligi meelitada, aga kindlasti ka üht teist salvi päikesepõletuse ravimiseks ja ligimeelitatud kurjade kiirte ärahoidmiseks.

Peavalutabletid ja unerohi tulevad muidugi kaasa ,aga ka ärutavad ja ergutavad pillid, kui und liiga palju on.

Silmatilgad, kurgukompvekid ja kõrvatilgad kutsusid Augusti poolt esile väikese poleemika:

„No mis sa neist kõrvatilkadest vead, sul ei ole ju mingit kõrvavalu olnud vähemalt 20 aastat," mille peale Annike vapralt pareeris:

„Mis sest, et ei ole, aga see võib imekergesti tulla. Lõunamail on tugevad tuuled, vaat, kui puhub ühest kõrvast sisse, teisest vuhinaga välja — ongi kõrvavalu käes ja siis on hea, kui on kohe omast käest midagi võtta."

Vitamiinipurkide kohta pidi Annike jällegi pikemalt seletama:

„See punane tarretisemoodi ümmargune mugul on E-vitamiin, mis teeb südametorud puhtaks ja hoiab ära veresoonte lubjastamise. Teine oranzhikas on Tutamate — seal on mitut sorti vitamiine sees ja see lööb su lihtsalt üles nagu pep-pillid seda teevad; neid valgeid C-vitamiini teri võtan selleks, et ei tuleks külmetustõbe, aga kui ikka tuleb, siis selleks, et ta ära läheks. Ses viimases suures potis on need vitamiinid ja lisandid, mis küüned tugevaks kasvatavad, et nad ei murduks, annavad juustele ilusa läike ja aitavad igasugusele karvakasvule kaasa."

„Seda on näha," ühmas August. „Sul juba vuntsid kasvamas, parajad udemed nina all. Vaata peeglisse, kui ei usu!"

Annike vaataski. Tõesõna, üks suur must karv ilutses ülahuulel ja kuulus otsemaid väljatõmbamisele. Selle pudeli aga jättis Annike tõepoolest kaasa panemata. Ent see oli ka ainuke, mis maha jäeti.

Köharohtu tuli kahte sorti: üks mis teeb röga lahtiseks ja teine, mis vastupidiselt köhimise hoopis kinni paneb.

Kõhuhädade jaoks, mis lõunamaadel kerged on kallale tulema, saab kaasa kõhukinnistajat, aga teiselt poolt peab ligi võtma ka lahtistajat, kui esimest juba üleliiga on saadud.

Nii igaks juhuks läheb kaasa veel põieteed ja südame tilku, mis rahustavad ning teist rohtu, mis omakorda südame tööd elustavad ja ergutavad.

„Näe, need siin on rohud, mis hambaarst kord kirjutas, kui hambajuurika alla mädanik tekkis. Peaks igaks juhuks kaasa võtma. On arstimeid, millega tuleb terve kuur läbi teha ja kõik ära võtta, kuigi ehk hädast näiliselt juba üle on saadud. Sinu rohuvõtmised, kallis mees ja abikaasa, käivad mittesugugi arsti käsu kohaselt, vaid kahte isikupärast liini pidi. Esimesel juhul võtad ühe või kaks tabletti ja kui need kohe ei aita, siis — pole ju mõtet neid võttagi! Teisel juhul võtad paar korda rohukese ära ja kui aitab, siis rohkem enam ei võta, sest — milleks rohu võtta, kui tervis juba käes!"

„Ainus rohi, mis juba minu vanaema päevil iga asja jaoks aitas, oli jood. Seda võid peale määrida ja tilgaviisi vee sees sisse võtta. See on ainuke, mida mina tunnistan," nõudis nüüd August, aga seda pudelit Annike nüüd küll kaasa võtma ei hakka, sest kui joodipudel kohvris lahti või katki juhtuks minema, siis on terve kohvrisisu ja garderoob armetult rikutud, parandamatult jubedasti plekitatud.

Lisaks sai kaasa veel veidike seljarohtu ning südamepöörituse pille, aga ka ilukreeme, värvi, puudreid, minke, juustepiserdajat, kölni-vett, lõhnaõli, küünelakki ja selle mahavõtjat ning Annike võis rahuldatult kõik nad plastikkottidesse pakitult kohvrisse laduda.

Oma kohver oli Annikesel kahjuks juba kuhjaga täis, nii et lõi selle rohuasjanduse kõik Augusti kohvrisse sisse. No sai sest ligemale kolmveerand kohvritäit, nii et sisse mahtusid veel vaid Augusti ujumispüksid, päikeseprillid, habemeajamismasin, rannasandaalid, kaks lühikeste varukatega särki ja mõned sokipaarid ka ning mõningad Annikese juturaamatud.

„Palju sel meesterahvast inimesel siis ikka vaja on," ohkas Annike üsnagi kergendatult, lõi kinni kohvrikaane ja oligi reisiks valmis.

Kohvri kergitamisel tegi seal sees midagi mõnusasti mulksmulk ja tabletid purkides jooksid toreda kõrinaga paigast paika. Selle kõige ja kogu pakkimisvaeva järele alles see päris reisirõõm Annikese südamesse pugeski.

- Mis on teie maja väärtus?
- Helistage meile! Meie anname teile tänase turuhinna.
- Meie müüme MLS kaudu või eksklusiivselt.

HEINO PÄRNSALU
Real Estate Broker
469-5118

LINDEN
REAL ESTATE LTD., Realtor
1014 Queen St. E. (sissekäik 8 Boston Ave.) Toronto, Ont. M2M 2T9
— 21 a. kogemusi kinnisvarade vahendamisel —

Eesti noored CBC televisioonisaates

Laupäeval, 7. märtsil kell 1 p.l. ja laupäeval, 4. aprillil samal kellaajal esinevad CBC televisioonisaates „Glass of '81" seitse Toronto eesti noort muusikaettekannetega. Lauluettekandeid esitavad Elle Sildva-Laikve, Evi Valge, Linda Laikve ja Heidi Laikve, kelle saatemuusika eest hoolitsevad Mihkel Liik, Paul Kiilaspea ja Arno Kiilaspea.

Nalja

Tütar saabub tagasi puhkuselt mere äärest ja ema uudishimutseb, kuidas seal ka vesi oli.

„Ah vesi?" vastab tütar. „Suurepärane — täis mehi!"

Ürjo Kareda CBC juures

Torontos tuntud eesti teatritegelane Ürjo Kareda on Toronto „Star'i" andmetel Stratfordist lahkunud ja asunud elama Torontosse, kus ta astus CBC teenistusesse hoolitsedes saatejaama raadiosaadete näidendite käsikirjade eest. Ürjo Kareda oli teatavasti Stratford Festivali juures dramaturg ning kuulus teatri kunstilise juhtkonna koosseisu. Ta loobus oma ametist Stratfordis mõni aeg tagasi tekkinud vastuolude ja intriigide tõttu.

„VABA EESTLANE" on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!